

LATVIJAS REPUBLIKAS
AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

2006. gada publiskais pārskats

LATVIJAS REPUBLIKAS
AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

2006. gada publiskais pārskats

Saturs

Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra ievads	4
1. nodaļa. Aizsardzības ministrijas darbības vispārīgs raksturojums	5
1. 1. Aizsardzības ministrijas juridiskais statuss un struktūra	5
1. 2. Politikas jomas un darbības virzieni	5
1. 3. Aizsardzības ministrijas strukturālās izmaiņas	5
1. 4. Aizsardzības ministrijas padotībā esošās iestādes	6
2. nodaļa. Aizsardzības ministrijas darbības virzieni un rezultāti	7
2. 1. Aizsardzības sistēmas attīstības virzieni	7
2. 2. Aizsardzības ministrijas darbības virzieni un rezultāti	11
Aizsardzības politika un plānošana	11
Normatīvo aktu izstrāde valsts aizsardzības jomā	13
Starptautiskā sadarbība	15
Križu vadība un mobilizācija	23
Zinātniskās pētniecības darbības koordinēšana aizsardzības jomā	24
Militārā izglītība un svešvalodu apmācība	25
Nodrošinājuma politika	25
NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes organizācija	26
2. 3. Jaunās politikas iniciatīvas un to finansējums	28
2. 4. Iestādes darbības uzlabošanas sistēmas	28
Iekšējais audits	28
Materiālo un finanšu līdzekļu revīzijas	28
Iepirkumu kontrole	29
2. 5. Aizsardzības ministrijas padotībā esošo iestāžu t. sk.	
Nacionālo bruņoto spēku, darbības galvenie virzieni un rezultāti	29
Militārā dienesta iesaukšanas centrs	29
Jaunsardzes centrs	29
Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra	30
Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»	31
Valsts aģentūra «Tēvijas sargs»	32
Valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra»	32
Militārās izlūkošanas un drošības dienests	33
Nacionālie bruņotie spēki	34
3. nodaļa. Aizsardzības ministrijas budžets un tā izlietojums	37
3. 1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	37
3. 2. Aizsardzības ministrijas 2006. gada budžeta programmas	40
4. nodaļa. Aizsardzības ministrijas personāls	42
5. nodaļa. Komunikācija ar sabiedrību	43
5. 1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	43
5. 2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	43
5. 3. Sabiedrības viedokļa izziņāšana	44
6. nodaļa. Aizsardzības ministrijas 2007. gada plāns	45

Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra ievads

2006. gads aizsardzības sistēmā bijis nozīmīgs ar vairākiem valstiski un starptautiski svarīgiem notikumiem, vienlaikus tas bija arī viens no saspringtākajiem posmiem Aizsardzības ministrijas 15 gadu pastāvēšanas vēsturē.

2006. gadā tika nodrošināta pāreja no obligātā uz profesionālo militāro dienestu. Tas garantēs mūsu valsts aizsardzību un dalību kolektīvās aizsardzības sistēmā. Latvija ir pirmā valsts Baltijas jūras reģionā, kuras bruņotajos spēkos dienestu pilda tikai profesionālā dienesta karavīri.

Viens no aizvadītā gada galvenajiem notikumiem bija 28. un 29. novembrī Rīgā notikusi NATO valstu un valdību vadītāju sanāksme. Tās veiksmīgā norise un starptautiskā atzinība par teicamu sanāksmes organizēšanu apliecināja, ka Latvija ir spējīga profesionāli visaugstākajā līmenī sagatavot un nodrošināt tik ievērojamu un augsta līmeņa pasākumu, kā arī garantēt tās dalībniekiem nepieciešamo drošību. Tāpat tas ir apliecinājums gan Latvijas valsts pārvaldes, tiesībsardzības un valsts drošības iestāžu darbinieku, gan Nacionālo bruņoto spēku karavīru augstajai profesionalitātei un spējām.

2006. gadā apritēja desmit gadi, kopš Latvijas karavīri piedalās starptautiskajās miera nodrošināšanas un uzturēšanas operācijās. Mūsu valsts neatkarības pamats ir dalība NATO kolektīvās drošības un aizsardzības sistēmā — Latvijai kā šīs alianses dalībvalstij ir palielinā-

jusies atbildība kopējās starptautiskās drošības stiprināšanā un uzturēšanā. Dalība starptautiskajās operācijās ir kļuvusi par vienu no aizsardzības sistēmas prioritātēm, un es esmu gandarīts par mūsu karavīru profesionālo veikumu un atbildību starptautisko operāciju laikā.

Pagājušajā gadā tika izveidota jauna Aizsardzības ministrijas padotības iestāde — Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra. Aģentūra realizē valsts politiku ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā.

2006. gadā ir uzlabots Nacionālo bruņoto spēku nodrošinājums, iegādājoties bruņotajiem spēkiem nepieciešamos ieročus un ekipējumu. Savukārt, izmantojot jaunākās tehnoloģijas, izstrādāts jaunais karavīru lauka formas tērps. 2006. gadā realizēti arī vairāki nozīmīgi Nacionālo bruņoto spēku infrastruktūras attīstības un modernizācijas projekti — pretmīnu kuģu iegāde, sakaru sistēmas attīstība, Lielvārdes bāzes attīstība.

2007. gadā mūsu galvenie uzdevumi ir nostiprināt un attīstīt profesionālo dienestu, paplašinot sociālo garantiju klāstu, kā arī turpināt bruņoto spēku modernizāciju.

Ar lepnumu vērtēju aizvadīto darba gadu, kura laikā sekmīgi īstenoti valsts aizsardzības struktūrām uzticētie uzdevumi un sasniegti izvirzītie mērķi. Tas ir visu aizsardzības sistēmas darbinieku godprātīgi veiktā darba rezultāts. Vēlos pateikties visiem aizsardzības sistēmā strādājošajiem un dienošajiem par ieguldījumu mūsu valsts aizsardzības spēju stiprināšanā.

Valsts sekretārs
2007. gada aprīlī

Edgars Rinkēvičs

Aizsardzības ministrijas darbības vispārīgs raksturojums

1. 1. Aizsardzības ministrijas juridiskais statuss un struktūra

Aizsardzības ministrija (AM) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde valsts aizsardzības nozarē, tā izveidota 1991. gada novembrī.

Ministrijas darbu vada aizsardzības ministrs, kas ir politiski atbildīgs Saeimas un Ministru prezidenta priekšā. Ministram ir pakļauts Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris.

Ministrijas parlamentārais sekretārs nodrošina saikni starp ministru un Saeimu.

Ministrijas administratīvo darbu vada un ministrijas funkciju izpildi nodrošina valsts sekretārs.

AM administratīvo vadību aizvadītājā gadā nodrošināja četri valsts sekretāra vietnieki, astoņi departamentu direktori, 38 nodaļu (t. sk. 18 patstāvīgo nodaļu) vadītāji un NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes organizācijas birojs ar 11 nodaļām.

- sagatavo militāro draudu analīzi, izstrādā valsts aizsardzības koncepciju un valsts aizsardzības plānu,
- nodrošina valsts aizsardzībā iesaistītā personāla pārvaldi un militāro izglītību,
- sadarbojas ar NATO un citām starptautiskajām drošības un aizsardzības organizācijām valsts aizsardzības jomā,
- nodrošina Latvijas līdzdalību starptautiskajos drošības un aizsardzības pasākumos,
- vada NBS mobilizāciju valsts apdraudējuma gadījumā,
- organizatoriski nodrošina Eiroatlantisko lietu padomes darbību,
- organizē militārās izglītības un mācību procesu valsts aizsardzības sistēmā,
- izstrādā vienotu valsts aizsardzības tehniskā nodrošinājuma un apgādes sistēmu,
- organizē vides aizsardzības pasākumus ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs un ministrijas valdījumā esošajos nekustamajos īpašumos,
- normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina sociālās garantijas karavīriem,
- normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izsniedz ārvalstu bruņotajiem spēkiem atļauju bruņojuma ieviešanai Latvijas Republikā (LR) vai izvešanai no tās, veic ievestā bruņojuma uzskaiti un kontroli, apstiprina ārvalstu bruņoto spēku vienību personāla sarakstu pirms vienības ierašanās LR,
- nodrošina normatīvo aktu projektu izstrādi, kā arī nozares metodisko vadību un pārraudzību ģeodēzijas un kartogrāfijas jomā.

1. 2. Politikas jomas un darbības virzieni

Latvijas aizsardzības politika tiek veidota ar valsts politiskajiem, ekonomiskajiem, militārajiem, sociālajiem un tiesiskajiem līdzekļiem, kā arī ar valsts izveidotu sistēmu tās iedzīvotāju drošības nodrošināšanai un teritoriālajai integritātei, konstitucionālajai kārtībai un valsts suverenitātei.

Ministrijas funkcijas ir:

- izstrādāt valsts aizsardzības politiku,
- organizēt un koordinēt valsts aizsardzības politikas īstenošanu,
- organizēt un koordinēt valsts politikas īstenošanu ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, ministrija:

- nodrošina Nacionālo bruņoto spēku kaujas gatavību un atbilstību Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) militārajiem standartiem,

1. 3. Aizsardzības ministrijas strukturālās izmaiņas

Ministrijas organizatoriskā struktūra ir izveidota, lai efektīvi izpildītu noteiktos uzdevumus. Aizsardzības jomā gan Latvijā, gan starptautiskajās organizācijās, kuru dalībvalsts ir Latvija, notiek nepārtraukta attīstība un pārmaiņas. Līdz ar jaunām iniciatīvām un projektiem var mainīties ministrijas organizatoriskā struktūra.

Lai 2006. gadā Rīgā organizētu NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmi, šajā gadā valsts sekretāra tiešā padotībā darbojās atsevišķa struktūrvienība — NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes organizācijas birojs.

Saskaņā ar Ministru kabineta (MK) 2005. gada 20. decembra rīkojumu nr. 821 «Par valsts aģentūras «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra» izveidi» 2006. gada 2. janvārī darbu uzsākusi AM padotības iestāde — valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra» (LĢIA). Aģentūra veic valsts politikas īsteno-

šanu ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā.

Lai nodrošinātu ģeotelpiskās informācijas politikas izstrādi, ieviešanu un uzraudzību LĢIA, no 2006. gada 10. aprīļa valsts sekretāra vietnieka aizsardzības plānošanas jautājumos tiešā padotībā darbu sākusī patstāvīga Ģeotelpiskās informācijas politikas plānošanas un uzraudzības nodaļa.

Lai organizētu iepirkumu kontroles politikas izstrādi un izvērtētu ministrijā sagatavoto tehnisko specifikāciju atbilstību likumam «Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām», no 2006. gada 1. februāra valsts sekretāra vietnieka finanšu jautājumos tiešā padotībā darbu uzsākusī iepirkumu kontroles nodaļa.

AM struktūra ir nostabilizējusies, un būtiskas pārmaiņas tuvākajā laikā netiek plānotas. Galvenais akcents darbībā liks uz administratīvās kapacitātes nostiprināšanu.

1. 4. Aizsardzības ministrijas padotībā esošās iestādes

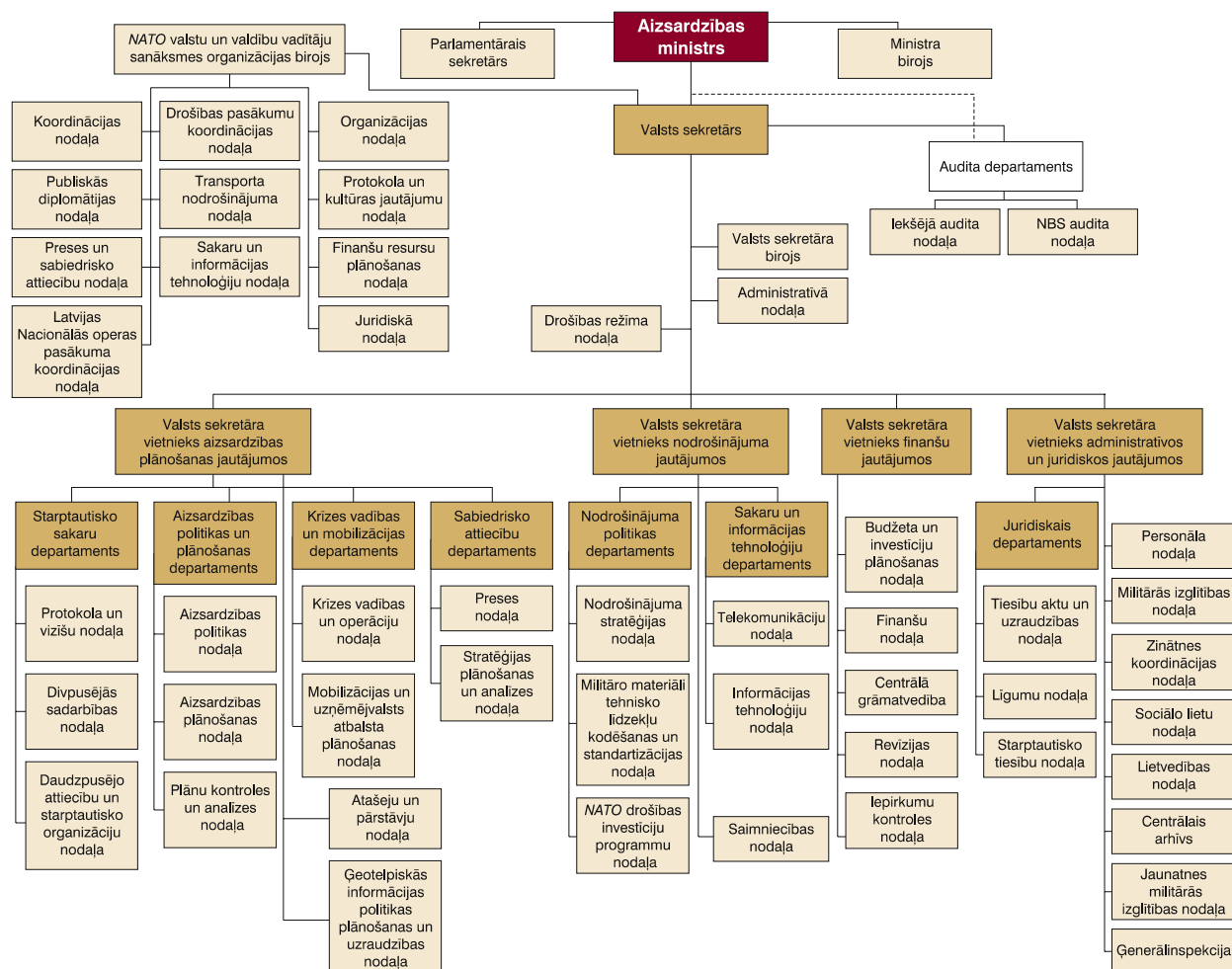
2006. gadā AM padotībā bija:

- tiešās valsts pārvaldes iestādes:
 - Militārā dienesta iesaukšanas centrs,
 - Jaunsardzes centrs;
- valsts aģentūras:
 - Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra,
 - valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»,
 - valsts aģentūra «Tēvijas sargs»,
 - valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra»;
- valsts drošības iestāde:
 - Militārās izlūkošanas un drošības dienests.

Aizsardzības ministram ir pakļauts NBS komandieris, un ministrs veic civilo kontroli pār Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem.

LR Aizsardzības ministrijas centrālā aparāta administratīvās struktūras shēma

Apstiprināta ar 23. 08. 2006. rīkojumu nr. 153

Aizsardzības ministrijas darbības virzieni un rezultāti

2. 1. Aizsardzības sistēmas attīstības virzieni

Valsts aizsardzības sistēmas nostiprināšana un Zemessardzes attīstība

Izpildot MK apstiprinātajā NBS vidēja termiņa attīstības plānā 2005.—2008. gadam noteiktos uzdevumus, Zemessardze (ZS) ar 2006. gada 1. janvāri tika atdalīta no aktīvā dienesta Sauszemes spēku (SZS) vienībām. Aizvadītajā gadā turpinājās ZS specializācija un zemessargi nodrošināja atbalstu Sauszemes spēkiem kaujas atbalsta un kaujas nodrošinājuma jomās, kā arī nodrošināja atbalsta sniegšanu sabiedrībai krīzes situācijās un sabiedriskās kārtības nodrošināšanā.

2006. gadā tika pieņemtas «Aizsardzības ministra vadlīnijas Zemessardzes attīstībā», kurās tika noteikta ZS attīstība tuvākajos gados. Ņemot vērā nepieciešamību veiksmīgāk iekļauties NATO kolektīvās drošības un aizsardzības sistēmā, kā arī to, ka profesionalizācijas

rezultātā (atsakoties no obligātā militārā dienesta) Latvijā samazināsies militāri sagatavotu personu skaits, ZS jāorientējas uz spēju attīstību trīs būtiskākajās jomās:

- efektīvi sniegt atbalstu profesionālajām vienībām, gan piedaloties starptautiskās operācijās, gan nodrošinot specializētas spējas (aizsardzība pret masu iznīcināšanas ieročiem, pretgaisa aizsardzības spējas, atminēšanas spējas, artilērijas atbalsts, transporta atbalsts, civilmilitārās sadarbības speciālisti u. c.);
- sadarboties ar civilajām institūcijām un palīdzēt sabiedrībai krīzes un ārkārtējās situācijās;
- veikt Latvijas sauszemes teritorijas aizsardzību un nodrošināt uzņemošās valsts atbalsta funkcijas.

Pārejas pabeigšana no obligātā uz profesionālo dienestu NBS saskaņā ar Ricības plānu pārejai uz profesionālo militāro dienestu

Ricības plāns pārejai uz profesionālo militāro dienestu detalizēti atspoguļo NBS profesionalizācijas pasākumu kompleksu. Profesionalizācijas mērķi ir — izveidot efektīvu karavīru rekrutēšanas un atlases sistēmu un konkurētspējīgu sociālā atbalsta sistēmu, kas veicinātu jauniešu motivācijas pieaugumu un iesaistīšanos dienestā NBS. Par mērķi izvirzīta arī augstas NBS militāro mācību kvalitātes un mācību infrastruktūras atbalsta sistēmas nodrošināšana, kas paaugstinātu karavīru profesionālo sagatavotību un kvalifikācijas līmeni.

Zemessargu parāde Rīgas ielās. 2006. gada augusts.

Latvijas kontingenta karavīri Afganistānā. 2006. gada maijs.

Latvijas kontingenta karavīri, veicot patulēšanas operāciju Irākā. 2006. gada jūnijs.

Lai īstenotu bruņoto spēku profesionalizāciju, 2005.—2006. gadā AM un NBS ir izpildīti šādi uzdevumi:

- rekrutēšanas sistēmas pilnveidošana,
- sociālā atbalsta programmu izstrāde,
- NBS infrastruktūras attīstība,
- NBS aktīvās rezerves sistēmas izveide,
- NBS militāro mācību sistēmas pārskatīšana,
- normatīvās bāzes pārskatīšana,
- sabiedrības informēšanas stratēģijas īstenošana.

NBS profesionalizācijas rezultāts ir sasniegts — Latvijā kopš 2007. gada 1. janvāra darbojas profesionālā militārā dienesta sistēma.

Bruņoto spēku vienību sagatavošana dalībai starptautiskajās operācijās

NBS vienības dalībai starptautiskajās operācijās tiek sagatavotas, attīstot to izvēršanas (pārvietošanas), uzturēšanas un efektīvās kaujas spējas, kā arī nodrošinot savietojamību ar NATO valstu bruņotajiem spēkiem. Tiek attīstītas arī NBS spējas, kas nepieciešamas dalībai NATO un Eiropas Savienības (ES) ātrās reaģēšanas spēkos.

2006. gadā Latvijas NBS piedalījās NATO operācijās Afganistānā un Kosovā, ES operācijā Bosnijā un Hercegovinā, daudznacionālo spēku operācijā Irākā, kā arī Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) starptautiskās novērošanas misijā Gruzijā. Kopumā starptautiskajās operācijās aizvadītajā gadā piedalījās 339 Latvijas karavīri.

NATO Starptautisko drošības palīdzības spēku operācijā Afganistānā (*International Security Assistance Forces — ISAF*) piedalījās 36 Latvijas karavīri, kas galvenokārt darbojās Norvēģijas vadītajā Provinču atjaunošanas grupā.

Latvija turpināja piedalīties NATO operācijā Kosovā (*Kosovo Forces — KFOR*). 2006. gada sākumā dienestu Kosovā beidza NBS kājnieku rota, kas tika komplektēta no zemessargiem, savukārt no februāra Kosovā pastāvīgi uzturējās desmit karavīri, kuri pildīja militārās policijas un štāba virsnieku pienākumus.

Daudznacionālo spēku operācijā Irākā (*Operation Iraqi Freedom — OIF*) aizvadītajā gadā pastāvīgi atradās 120 Latvijas karavīri, kuri savus pienākumus pildīja kājnieku rotas un štāba virsnieku sastāvā.

ES operācijā Bosnijā un Hercegovinā (*ALTHEA*) 2006. gadā pastāvīgi piedalījās divi Latvijas karavīri, kuri dienesta pienākumus pildīja vienā no Daudznacionālo operatīvo spēku štābiem.

2006. gada pirmajā pusē Latvija piedalījās arī EDSO starptautiskās novērošanas misijā Gruzijā ar vienu novērotāju. Šīs misijas uzdevums bija veicināt Gruzijas robežu drošību.

2006. gadā Latvija pirmoreiz piedalījās NATO ātrās reaģēšanas rotācijā ar nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas vadu 19 karavīru sastāvā.

Aizvadītajā gadā tika pabeigti pēdējie sagatavošanas darbi pirms ES ātrās reaģēšanas kaujas grupu pilnas kaujas gatavības sasniegšanas 2007. gada sākumā. Kaujas grupu pilna kaujas gatavība nozīmē divu daudznacionālo kaujas grupu gatavību vienlaikus uzsākt militāro operāciju piecu dienu laikā pēc krīzes vadības koncepcijas apstiprināšanas. Aizvadītajā gadā notika arī divas kaujas grupu koordinēšanas konferences, kuru laikā dalībvalstis vienojās par kaujas grupu rotāciju kalendāru līdz 2010. gadam.

2006. gadā tika parakstīts vienošanās memorands par Vācijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas un Slovākijas kaujas grupas izveidi. Polijas vadītā kaujas grupa atradīsies kaujas dežūrā 2010. gada pirmos sešus mēnešus —

Latvijas kontingenta karavīri Irākā. 2006. gada jūnijs.

NBS karavīru jaunā lauka formas tērpa prezentācija. 2006. gada septembris.

Latvija tajā piedalīsies ar 61 karavīru, proti, ar nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas vadu (18 karavīri), Militārās policijas vadu (34 karavīri), štāba virsniekiem kaujas grupas štābā (pieci karavīri) un nacionālā atbalsta elementu (četri karavīri).

NATO spēku attīstības mērķu un standartizācijas līgumu ieviešana

NATO spēku attīstības mērķu un standartizācijas līgumu ieviešanā īpaša uzmanība tika pievērsta vadības un kontroles sistēmas modernizēšanai, sakaru un informācijas sistēmas attīstībai, gaisa telpas novērošanai un kontrolei, nodrošinājuma un apgādes sistēmām.

Lai īstenotu NATO kolektīvās aizsardzības principus, 2006. gadā tika strādāts pie NATO spēku attīstības mērķu ieviešanas. Attīstības mērķu ieviešana nodrošina modernu, NATO standartiem atbilstošu vienību izveidi, kā arī NATO kolektīvajai aizsardzībai un nacionālajiem mērķiem nepieciešamo militāro spēju attīstību — aizsardzību no masu iznīcināšanas ieročiem un atbilstošu vadības kontroles un sakaru sistēmu.

2006. gadā tika ieviesti arī NATO standartizācijas līgumi, kuri reglamentē NBS dokumentāciju atbilstoši NATO standartiem mācību, sakaru, apgādes un gaisa telpas novērošanas sistēmām.

NBS modernizācija un infrastruktūras attīstība

2006. gadā tika turpināta NBS modernizācija, kuras ietvaros bruņotie spēki tika apgādāti ar jaunām ieroču un sakaru sistēmām, kā arī ar dažāda veida ekipējumu. Modernizācija ļaus nodrošināt bruņotajiem spēkiem noteikto uzdevumu izpildi.

Lielākie aizvadītajā gadā īstenotie modernizācijas projekti bija pretminu cīņas kuģu, pretgaisa aizsardzības ieroču, dažāda veida strēlnieku ieroču un cita ekipējuma iegāde. Jauna apbruņojuma un ekipējuma iegāde nodrošina NBS kaujas spēju paaugstināšanu, kā arī uzlabo karavīru drošību starptautisko operāciju rajonos.

Papildus modernizācijas projektiem tika turpināta NBS infrastruktūras attīstība — Jūras spēku vajadzībām izbūvētas jaunas piestātnes Daugavgrīvā, kā arī turpināta

Jūras spēku piestātne Daugavgrīvā. 2006. gads.

Naftas savākšanas operācija. 2006. gada aprīlis.

Jaunsargi uz kuģa «Komēta». 2006. gada maijs.

Ādažu militārās bāzes un Lielvārdes militārās bāzes un lidlauka attīstība. Iesākts arī darbs pie Jūras novērošanas sistēmas ieviešanas.

NBS spēju attīstība, lai piedalītos avārijas un glābšanas darbos un ārkārtējo situāciju izraisīto seku likvidēšanā, kā arī likvidētu jūrā notikušo avāriju sekas un piesārņojumu ar naftas produktiem

2006. gadā tika pilnveidota normatīvā bāze un plāni NBS darbībai krīžu laikā, lielu uzmanību pievēršot bruņoto spēku darbībām, lai sniegtu atbalstu civilajai aizsardzībai.

Karavīri un zemessargi aizvadītajā gadā ne vien aktīvi iesaistījās palīdzības sniegšanā, bet arī mācījās glābšanas un ārkārtējo situāciju izraisīto seku likvidācijas darbu veikšanai. Notika trīs kopējas Gaisa spēku, Katastrofu medicīnas centra un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta mācības cietušo evakuācijai ar helikopteriem, bet to apkāpes, glābšanas un tehniskais personāls paaugstināja kvalifikāciju vairākosursos Latvijā un ārvalstīs. NBS vienības divās starptautiskajās mācībās pilnveidoja arī sadarbību ar avāriju, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, ārkārtējo situāciju izraisīto seku likvidācijā un citu krīžu situāciju novēršanā iesaistītajām institūcijām.

2006. gadā Gaisa spēku helikopteru gatavības laiks palīdzības sniegšanai tika samazināts līdz 15 minūtēm 30 minūšu vietā. Savukārt, lai uzlabotu Jūras spēku Krasta apsardzes dienesta darbu un koncentrētu resursus vienkopus, kā arī lai atdalītu civilās funkcijas (cilvēku meklēšanu un glābšanu) no militārām funkcijām, Jūras spēku Krasta apsardzes dienesta pakļautībā nonāca seši Jūras spēku flotiles kuģi.

Jaunsardzes kustības darbības attīstība un paplašināšana

2006. gadā tika izstrādātas ilgtermiņa attīstības vadlīnijas jaunsargu apmācības procesa pilnveidošanai 2006.—2009. gadā. Vadlīniju pamatvirzieni ir — jaunsargu aktīvāka iesaistīšana Jaunsardzes ikdienas aktivitāšu plānošanā un realizēšanā, jaunsargu apmācību procesa pilnveidošana un sabiedrisko instruktoru iesaistīšana jaunsargu apmācību procesā. Ieviesti arī noteikumi par Jaunsardzes centra sadarbību ar NBS vienībām, kas nosaka jaunsargu praktisko nodarbību un nometņu organizēšanas kārtību NBS vienībās.

Aizvadītajā gadā attīstīta jaunsargu jaungu apmācību programma, kuras kvalitatīvākai realizēšanai no NBS Jūras spēkiem pārņemts kuģis. Ar 2006./2007. mācību gadu uzsākta jaunsargu apmācība pēc Gaisa spēku apmācību programmas. Attīstot šīs mācību programmas, pilnveidots jaunsargu apmācību programmu metodiskais nodrošinājums un paplašinātas jaunsargu izvēles iespējas apmācību procesā gūt specifiskas zināšanas.

2006. gadā nostiprināts un būtiski papildināts materiālais nodrošinājums Jaunsardzes centra bāzes skolās, tā radot priekšnoteikumus kvalitatīvam apmācību procesam.

2. 2. Aizsardzības ministrijas darbības virzieni un rezultāti

Aizsardzības politika un plānošana

Papildus galvenajiem aizsardzības sistēmas attīstības virzieniem 2006. gadā aizsardzības politikas un plānošanas jomā nozīmīgas aktualitātes bija arī NATO valstu un valdību vadītāju sanāksme Latvijā, Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas operācija un dalība Eiropas drošības un aizsardzības politikā.

NATO valstu un valdību vadītāju sanāksme Latvijā

2006. gada 28.—29. novembrī Rīgā notika NATO valstu un valdību vadītāju sanāksme, kas bija nozīmīga gan NATO, gan Latvijai kā NATO dalībvalstij. Rīgā tika pieņemti vairāki politiski un NATO tālākās attīstības lēmumi, kas atspoguļoti NATO valstu un valdību vadītāju pieņemtajos dokumentos — Rīgas samita deklarācijā (*Riga Summit Declaration*) un NATO vispārējās politiskajās vadlīnijās (*Comprehensive Political Guidance*).

Viens no galvenajiem sanāksmes jautājumiem bija par NATO vadīto operāciju Afganistānā. Tika uzsvērts, ka Afganistānā nevar būt «drošība bez attīstības un attīstība nevar būt bez drošības», līdz ar to svarīga ir ne vien operācijas militārā puse, bet arī valsts atjaunošana un cieša militārā un civilā sektora sadarbība. Vienlaikus NATO valstu un valdību vadītāji uzsvēra nepie-

ciešamību valstīm veicināt civilā sektora iesaisti Afganistānas atjaunošanā. Arī Latvijai kā NATO dalībvalstij ir pienākums veicināt šī jautājuma risināšanu un aktīvi iesaistīties Afganistānas atjaunošanā ar civiliem resursiem, tādējādi sniedzot ieguldījumu gan NATO operācijā, gan kopējā alianses efektivitātes stiprināšanā.

NATO sanāksmes norise Latvijā apliecināja, ka mūsu valsts tiek vērtēta kā uzticams sabiedrotais un ir spējusi veiksmīgi iekļauties NATO saimē. NATO sanāksmes organizēšanas laikā tika iegūtas papildu zināšanas par šāda veida pasākumu plānošanas un organizēšanas niansēm, kuras noderēs Latvijai citu dažādu līmeņu un jomu gan nacionālo, gan starptautisko pasākumu organizēšanai.

Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas operācija

2006. gada laikā NATO dalībvalstis rotācijas kārtībā turpināja nodrošināt patrulēšanu Baltijas valstu gaisa telpā. Aizvadītā gada nogalē tika panākta vienošanās, ka tuvākajos gados Baltijas valstis strādās pie vienota risinājuma, lai nodrošinātu Gaisa telpas patrulēšanas operāciju pēc 2018. gada.

Lai nodrošinātu stratēģiskā transporta spējas, Latvija 2006. gadā pievienojās NATO dalībvalstu un partnervalstu C-17 iniciatīvai par kopīgu lidmašīnu iegādi un uzturēšanu, kas nepieciešamības gadījumā ļauj Latvijai izmantot šīs lidmašīnas.

Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga un NATO ģenerālsekretārs Jāņš de Hops Šēfers NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmē Rīgā. 2006. gada novembris.

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Edgars Rinkēvičs un Eiropas Aizsardzības aģentūras izpilddirektors Nika Vitnija tikšanās. 2006. gada janvāris.

Dalība Eiropas drošības un aizsardzības politikā

1. Eiropas Aizsardzības aģentūra 1. 1. ES ilgtermiņa vīzija

2006. gadā ES aizsardzības ministri apstiprināja Eiropas militāro spēju attīstības ilgtermiņa vīziju. Dokuments raksturo nākamo 20—25 gadu militārās spējas, kas būs nepieciešamas ES operācijām.

Vīzija noteic, ka Eiropas valstu militāro spēju attīstība būs savietojama ar ASV un NATO militāro spēju attīstības procesiem. Vienlaikus ES uzsvērs arī militāro un civilo krīzes vadības spēju koordinēto attīstību.

Vīzijas apstiprināšana ir sākumposms tālākam Eiropas Aizsardzības aģentūras un dalībvalstu darbam ES militāro spēju attīstībā. Šis darbs noritēs trīs virzienos:

- spēju attīstības plāna izstrāde,
- Eiropas aizsardzības rūpnieciskās un tehnoloģiskās bāzes veidošana,
- Eiropas aizsardzības pētniecības un tehnoloģiju stratēģijas izstrāde.

1. 2. Integrētās attīstības grupas

Integrētās attīstības grupas (*Integrated Development Teams*) ir Eiropas Aizsardzības aģentūras vadītās dalībvalstu ekspertu grupas, kas izstrādā risinājumus ES militāro spēju trūkumu novēršanai. Jau ir izveidotas sešas grupas, kas atbilst ES operācijās nepieciešamajām spēju jomām, proti, komandēšana, informēšana, izvērsšana, uzsākšana, aizsardzība, atbalstīšana.

Latvijas dalība integrētajās attīstības grupās ļauj ietekmēt aģentūras operacionālā budžeta izlietojumu, jo, pamatojoties uz šo grupu rekomendācijām, tiek pieņemti

lēmumi par pētījumu uzsākšanu, ko finansē no aģentūras budžeta.

1. 3. Militāro iepirkumu ētikas kodekss

Lai veicinātu militāro iepirkumu atvērtību un samazinātu konkurences ierobežojumus, aģentūra ir izstrādājusi Militāro iepirkumu ētikas kodeksu, kuru ieviesa 2006. gada 1. jūlijā.

Latvija atbalstīja Militāro iepirkumu ētikas kodeksa ieviešanu un pievienojās tam, jo kodekss ir vērsts uz mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas uzlabošanu.

1. 4. Pētniecības un tehnoloģiju programma spēku aizsardzības jautājumos

Aģentūras svarīgākā 2006. gada iniciatīva bija pētniecības un tehnoloģiju programma spēku aizsardzības jautājumos. Programmas galvenie darbības virzieni ir pētniecības prasību izstrāde militārajām vienībām radīto draudu savlaicīgai atklāšanai un novēršanai. Šīs prasības ļaus uzlabot mūsdienu novērošanas un noteikšanas tehnoloģijas un radīs pamatu jaunu individuālās un kolektīvās aizsardzības līdzekļu attīstībai.

Latvija ir pieņēmusi lēmumu neiesaistīties šajā programmā, jo Latvijā nav uzņēmumu, kas nodarbotos tikai ar militāro preču pasūtījuma izpildi un kas varētu izmantot programmas ietvaros veikto pētījumu rezultātus, lai ražotu aizsardzības ekipējumu. Plānotās iemaksas šajā programmā nebūtu samērīgas ar Latvijas ieguvumu, un pašreizējais mehānisms negarantē reālu šīs programmas ieguldījumu Latvijas zinātnes attīstībā.

2. ES Militāro spēju plānošana

2006. gadā Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomē tika apstiprināts Spēku katalogs, kurā ir apkopota informācija par dalībvalstu iespējamo ieguldījumu ES militārajās operācijās.

2006. gada 31. martā Latvija iesniedza informāciju ES Militārajam štābam par militārajām spējām iespējamajām ES operācijām. Šīs spējas šobrīd ir iekļautas ES Spēku katalogā. Latvija atzīmēja, ka norādītās vienības var pieteikt dalībai ES operācijās, ja tās nav iesaistītas NATO operācijās un neatrodas NATO reaģēšanas spēku dežūrā.

3. ES militārās ātrās reaģēšanas koncepcija

Vācijas prezidentūras laikā plānots pārskatīt ES militā-

rās ātrās reaģēšanas koncepciju, lai apvienotu ātrās reaģēšanas gaisa un jūras dimensijas, kā arī ES kaujas grupu koncepciju. Latvija atbalsta šo iniciatīvu.

4. Civilmilitārā koordinācija

Lielbritānijas prezidentūras laikā tapa visaptverošās plānošanas koncepcija, kura nosaka krīzes vadības plānošanas metodes.

Austrijas prezidentūra izstrādāja ietvara dokumentu, kas noteica civilā un militārā personāla sadarbības vadlīnijas operācijas laikā.

Somijas prezidentūra pievērsās vēl vienam civilmilitārās koordinācijas aspektam — informācijas plūsmai un apmaiņai operācijas norises vietā. Tapa vairāki pragmatiski priekšlikumi attiecībā uz kopīgu informācijas plānu izstrādi, informācijas aprites uzlabošanu Briselē un klasificētās informācijas aprites vides uzlabošanu misiju rajonos.

Latvija aktīvi piedalījās prezidentūru iniciatīvu īstenošanā. Izmantojot ES, NATO un Latvijas civilmilitārās koordinācijas pieredzi, AM gatavo apstiprināšanai MK civilmilitārās sadarbības nostādnes.

5. ES militāro operāciju finansēšana

2004. gadā februārī ES dalībvalstis pieņēma lēmumu par finanšu mehānisma («Atēnu mehānisms») izveidošanu, kas pārvaldītu ES militāro operāciju kopējās izmaksas. Šis mehānisms balstās uz dalībvalstu iemaksām, kuras tiek aprēķinātas no kopējā nacionālā ienākuma.

Latvijas maksājamā daļa 2006. gadā bija 0,12%, un mūsu valsts iemaksājusi 48 097 eiro, sedzot izdevumus, kas saistīti ar ES militārajām operācijām Bosnijā un Hercegovinā un Kongo, kā arī ar ES sniegto militāro palīdzību Sudānai.

ES un NATO attiecības

Ir vairāki mehānismi, kas nosaka ES un NATO sadarbību. Piemēram, ES — NATO spēju grupa ļauj apmainīties ar informāciju par abu organizāciju militāro spēju attīstību. ES spēju attīstības mehānisms ļauj izmantot NATO programmatūru ES militāro spēju plānošanā, un tā dēvētā vienošanās «Berlīne plus» ļauj izmantot NATO resursus ES militārajās operācijās. NATO savukārt ir ieinteresēta izmantot savās operācijās ES civilmilitāros resursus. Liela loma saskaņotas rīcības nodrošināšanā ir pašām NATO un ES dalībvalstīm, it īpaši tām, kas ir abu organizāciju dalībvalstis.

2006. gadā Latvija uzsāka piedalīties abu organizāciju sanāksmēs ar pārdomu dokumentiem par dažādiem ES un NATO attiecību aspektiem. Šie dokumenti tiek sagatavoti pirms, piemēram, politikas direktoru vai politikas plānotāju sanāksmēm kā diskusijas pamats.

Normatīvo aktu izstrāde valsts aizsardzības jomā

2006. gadā stājušies spēkā 14 likumi, būtiskākie no tiem:

1. Grozījumi Militārā dienesta likumā, kas izstrādāti, lai noteiktu efektīvas NBS rezerves sistēmas izveidi un uzturēšanu, pārejot uz profesionālu militāru dienestu, kā arī nosacījumus karavīra dienesta gaitas turpināšanai gadījumos, ja viņam nepiešķir vai anulē speciālo atļauju pieejai valsts noslēpumam vai drošības sertifikātu. Likumā precizēts regulējums attiecībā uz atvaļināto karavīru tiesībām valkāt karavīra formas tērpu, kā arī ar karavīru apbalvošanu saistītie jautājumi. Grozījumos precizēts arī atsevišķu ar karavīra dienesta gaitu saistītu jautājumu regulējums, karavīru izvērtēšanas un atestācijas procesi, kā arī kārtība karavīru iecelšanai amatos;
2. Grozījumi likumā «Par Latvijas Republikas Zemessardzi», kas izstrādāti, lai paredzētu efektīvas NBS rezerves sistēmas izveidi un uzturēšanu, pārejot uz profesionālu militāru dienestu. Grozījumos precizēts regulējums attiecībā uz Zemessardzes vienību sastāvu, kuru veido Zemessardzē uzņemtās personas, kā arī zemessargu statuss un garantijas laikā, kad viņi tiek iesaistīti starptautiskajās operācijās. Grozījumi paredz arī nosacījumus attiecībā uz Zemessardzes uzdevumiem sakarā ar sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšanu, kā arī nosacījumus Zemessardzes veterānu apakšvienību komplektēšanai;
3. Grozījumi Mobilizācijas likumā, kas izstrādāti, lai noteiktu iedzīvotājiem pienākumu NBS mobilizācijas gadījumā izpildīt Latvijas Republikas Zemessardzes NBS rezerves uzskaites struktūrvienību izsniegtajās pavēstēs norādīto;
4. Grozījumi Nacionālo bruņoto spēku likumā, kas izstrādāti, lai paredzētu efektīvas NBS rezerves sistēmas izveidi un uzturēšanu, pārejot uz profesionālu militāru dienestu, kā arī jaunu uzdevumu Zemessardzei — sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšanu;
5. Par Obligātā militārā dienesta likuma atzišanu par spēku zaudējušu, kas pamatojams ar Rīcības plānā pārejai uz profesionālu militāru dienestu noteikto;
6. Par Alternatīvā dienesta likuma atzišanu par spēkā neesošu, kas pamatojams ar Rīcības plānā pārejai

uz profesionālu militāru dienestu noteikto;

7. Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas izstrādāti, lai noteiktu administratīvo atbildību par NBS rezerves uzskaites noteikumu neievērošanu un administratīvo atbildību par rezerves karavīra pienākumu nepildīšanu;
8. Grozījumi Krimināllikumā, kas izstrādāti, lai līdz ar pārēju uz profesionālu militāru dienestu izslēgtu normas, kas paredz atbildību par izvairīšanos no iesaukuma obligātajā militārajā dienestā un izvairīšanos no alternatīvā dienesta pildīšanas. Grozījumi precizē arī regulējumu attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem militārajā dienestā — patvaļīgu prombūtni un dezertēšanu;
9. Likums «Par Saprašanās memorandu starp Latvijas Republikas valdību un Sabiedroto spēku augstāko virspavēlniecību Eiropā, un Sabiedroto spēku augstākās virspavēlniecības transformācijas komandiera štābu par uzņemošās valsts atbalsta sniegšanu Ziemeļatlantijas līguma organizācijas operāciju/mācību īstenošanai». Ar likumu apstiprinātais līgums nosaka kolektīvās aizsardzības ietvaros īstenotās uzņemošās valsts atbalsta principus, kuri jāievēro ikvienai NATO dalībvalstij;
10. Grozījumi likumā «Par aviāciju», kas izstrādāti, lai ieviestu militārajai aviācijai nepieciešamos terminus un precīzi nodalītu civilo un militāro aviāciju regulējošās tiesību normas.

2006. gadā stājušies spēkā 28 Ministru kabineta noteikumi, būtiskākie no tiem:

1. MK 2006. gada 28. marta noteikumi nr. 231 «Karavīru militārās disciplīnas reglaments»;
2. MK 2007. gada 2. janvāra noteikumi nr. 20 «Noteikumi par kārtību, kādā profesionālā dienesta karavīriem izmaksā kompensāciju dzīvojamās telpas īres izdevumu un komunālo maksājumu segšanai, un kompensācijas apmēru»;
3. MK 2006. gada 27. jūnija noteikumi nr. 508 «Noteikumi par aizsargjoslām ap valsts aizsardzības objektiem un šo aizsargjoslu platumu»;
4. MK 2006. gada 27. jūnija noteikumi nr. 509 «Uzturēšanās ierobežojumi aizsargjoslās ap valsts aizsardzības objektiem»;
5. MK 2006. gada 6. novembra noteikumi nr. 919 «Par Vācijas Federatīvās Republikas Federālās aizsardzības ministrijas, Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas, Lietuvas Republikas Nacionālās aizsardzības ministrijas, Polijas Republikas nacionālās aizsardzības

ministra un Slovākijas Republikas Aizsardzības ministrijas saprašanās memorandu par pamata noteikumiem Eiropas Savienības kaujas grupai (EU BG 2010)»;

6. MK 2006. gada 11. jūlija noteikumi nr. 579 «Par Vācijas Federatīvās Republikas Federālās aizsardzības ministrijas, Norvēģijas Karalistes Aizsardzības ministrijas un Zviedrijas Karalistes bruņoto spēku saprašanās memorandu par sadarbību Starptautiskajos drošības atbalsta spēkos Ziemeļu reģionā»;
7. MK 2006. gada 5. septembra noteikumi nr. 749 «Par Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas, Igaunijas Republikas Aizsardzības ministrijas, Lietuvas Republikas Nacionālās aizsardzības ministrijas un Vācijas Federatīvās Republikas Federālās aizsardzības ministrijas saprašanās memorandu par Baltijas vadības un kontroles informācijas sistēmas (BALTCCIS) nodošanu un sistēmas ieviešanu»;
8. MK 2006. gada 10. oktobra noteikumi nr. 844 «Par Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas un Čehijas Republikas Aizsardzības ministrijas līgumu par sadarbību militārās ģeogrāfijas jomā»;
9. MK 2006. gada 11. jūlija noteikumi nr. 578 «Par Tehnisko vienošanos starp Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, Igaunijas Aizsardzības spēkiem un Lietuvas Bruņotajiem spēkiem par Baltijas valstu jūras spēku artilērijas un kuģu aprikojuma remonta darbnīcu Klaipēdā»;
10. MK 2006. gada 31. oktobra noteikumi nr. 880 «Par Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas un Ķīnas Tautas Republikas Nacionālās aizsardzības ministrijas vienošanos par sadarbību aizsardzības jomā»;
11. 2006. gada 21. novembra noteikumi nr. 966 «Kārtība, kādā militārās aviācijas gaisa kuģi veic lidojumus Latvijas Republikas gaisa telpā».

2006. gadā izdoti astoņi Ministru kabineta rīkojumi, būtiskākie no tiem:

1. MK 2006. gada 14. septembra rīkojums nr. 695 «Par Nacionālo bruņoto spēku vienību izvietojumu miera laikam»;
2. MK 2006. gada 11. decembra rīkojums nr. 951 «Par Militārā dienesta iesaukšanas centra likvidāciju»;
3. MK 2006. gada 25. janvāra rīkojums nr. 46 «Par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienību un ārvalstu bruņoto spēku vienību kopīgajām militārajām mācībām ārvalstīs 2006. gadā».

2006. gadā Saeimā pieņemti četri lēmumi:

1. Saeimas 2006. gada 11. maija paziņojums (dok. nr. 5761) «Par termiņa pagarināšanu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienības dalībai Eiropas Savienības vadītajā militārajā operācijā Bosnijā un Hercegovinā»;
2. Saeimas 2006. gada 5. oktobra paziņojums (dok. nr. 6409) «Par termiņa pagarināšanu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku karavīru dalībai NATO vadītajā operācijā Afganistānā Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautisko drošības atbalsta spēku sastāvā»;
3. Saeimas 2006. gada 16. novembra paziņojums (dok. nr. 28) «Par termiņa pagarināšanu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienības dalībai Eiropas Savienības vadītajā militārajā operācijā Bosnijā un Hercegovinā»;
4. Saeimas 2006. gada 14. decembra paziņojums (dok. nr. 205) «Par termiņa pagarināšanu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienību dalībai miera nodrošināšanas operācijā Irākā».

sadarbība īstenota arī ar Rietumbalkānu valstīm.

Latvija kā starptautiskās sadarbības atbalsta veidus ir noteikusi:

- divpusēju un daudzpusēju politiski militāru dialogu;
- aizsardzības ekspertu īstermiņa un ilgtermiņa konsultācijas par drošības sektora reformām un NATO integrācijas jautājumiem;
- aizsardzības sektora personāla apmācību;
- atbalstu (iemaksas) NATO trasta fondos Irākai un Ukrainai;
- kopīgu projektu īstenošanu kaimiņu reģionos sadarbībā ar citām NATO valstīm;
- iesaisti daudzpusējās donorvalstu palīdzības koordinācijas sanāksmēs — 2006. gadā AM uzņēmās Dienvidkaukāza donorvalstu palīdzības koordinācijas foruma vadību.

Starptautiskā sadarbība

2006. gadā AM turpināja starptautisko sadarbību ar lielākajiem sadarbības partneriem — Amerikas Savienotajām Valstīm (ASV), Igauniju, Lietuvu, Eiropas ziemeļvalstīm, Vāciju, Franciju, Lielbritāniju, Poliju u. c. valstīm. Ar minētajām valstīm notiek konsultācijas par militāro spēju attīstību, un Latvija sūta virsniekus mācībās uz šīm NATO valstīm.

Notikusi starptautiskās sadarbības paplašināšanās, kas saistāma ar AM 2004. gadā aizsāktu atbalstu tām NATO partnervalstīm un ES kaimiņvalstīm, kuras par savu mērķi ir noteikušas drošības un aizsardzības sektora reformas. 2006. gadā uzsākta sadarbība ar Irāku, turpināta ar Gruziju, Moldovu, Ukrainu, Azerbaidžānu, Armēniju,

Divpusējā sadarbība ar NATO valstīm

2006. gadā turpinājās aktīva sadarbība ar Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalstīm — sadarbībā aizsardzības jomā aizvien nozīmīgākas kļuva ekspertu konsultācijas un pieredzes apmaiņa.

Visnozīmīgākā sadarbība Latvijai ar **Amerikas Savienotajām Valstīm** notiek finansiālās un materiāli tehniskās palīdzības programmā «Ārvalstu militārais finansējums» (*Foreign Military Funding — FMF*). 2006. gadā no FMF programmas Latvijai piešķīra 5,96 miljonus ASV dolāru, kas tika izmantoti NBS komunikāciju sistēmas attīstībai, kā arī militārā ekipējuma iegādei Sauszemes spēku kājnieku brigādei un Speciālo uzdevumu vienībai dažādu uzdevumu veikšanai starptautiskajās operācijās.

Starptautiskās pretterorisma mācības «Shamrock Key». 2006. gada aprīlis.

Starptautiskās mācības «Operation Summer Shield III». 2006. gada jūnijs.

Aktīva sadarbība notiek arī Starptautiskās militārās izglītības un mācību programmā (*International Military Education and Training — IMET*). 2006. gadā ASV valdība *IMET* ietvaros Latvijas aizsardzības sistēmas pārstāvju apmācībai dažādās ASV augstākajās militārajās mācību iestādēs, kursos un semināros ir piešķīrusi 1,188 miljonus ASV dolāru. Katru gadu apmēram 40—60 Latvijas aizsardzības sistēmas pārstāvjiem programma nodrošina augstas specializācijas pakāpes mācības ASV. Papildus ASV vieslektoru vadībā tiek organizēti arī semināri un kursi Latvijā, kas nodrošina apmācības pieejamību plašākai auditorijai no Latvijas aizsardzības sektora.

Turpinājusies Zemessardzes sadarbība ar Mičiganas Nacionālo gvardi, kura ļāvusi Zemessardzei pārskatīt un uzlabot zemessargu apmācību principus un veidus. Ņemot vērā, ka 2006. gadā NBS struktūrā atsevišķi tika nodalīti Sauszemes spēki un Zemessardze, dialogu par sadarbību ar Mičiganas Nacionālo gvardi ir uzsākuši arī Sauszemes spēki.

2006. gadā Baltijas valstu teritorijā sadarbībā ar ASV notika starptautiskās pretterorisma mācības «*Shamrock Key*», kurās piedalījās Lietuvas, Latvijas, Igaunijas, Polijas, Norvēģijas un ASV pārstāvji. To mērķis bija sabiedroto spēku pretterorisma reaģēšanas spēju un savstarpējās koordinācijas efektivitātes paaugstināšana.

Latvijas un **Dānijas** divpusējā sadarbība 2006. gadā notikusi 14 dažādos projektos — brigādes projekta attīstības, personāla vadības, inženieru apmācības, militārās medicīnas, vides aizsardzības, glābšanas un meklēšanas u. c. jomās.

2006. gadā Dānijas Jūras spēku akadēmijā mācības turpināja pieci Latvijas virsnieki, savukārt Latvijas Gaisa spēku virsnieki Dānijā apguva *NATO* procedūras un pieredzi Gaisa telpas novērošanas un kontroles jomā. Dānija sniedz savu atbalstu arī Baltijas valstu JS jaunāko štāba virsnieku kursa attīstībā un plānošanā, kā arī sadarbojas ar NBS sakaru skolu, strādājot pie izglītības

programmu izveides.

Pārskata gadā notikušas arī vairākas augsta līmeņa vizītes — Dānijas aizsardzības ministrs divreiz viesojies Latvijā un ticies ar mūsu valsts aizsardzības ministru, savukārt Latvijas aizsardzības ministrs Valsts prezidentes delegācijas sastāvā apmeklēja Dāniju.

Vācija ir viens no ilggadējiem Latvijas sadarbības partneriem apmācību jomā. Katru gadu aptuveni 30 NBS pārstāvji mācās Vācijas Kara akadēmijā, Vācijas Bruņoto spēku studiju un praktisko mācību iestādēs, Bundesvēra verifikācijas centrā, kā arī citās mācību iestādēs.

Vācija ir nodrošinājusi NBS ar diviem padomniekiem — Jūras spēkiem un *C4I* sistēmas ieviešanai. Vairākus gadus tā regulāri devusi nozīmīgus dāvinājumus, kā arī aktīvi atbalstījusi mūsu meklēšanas operācijas Baltijas valstu teritoriālajos ūdeņos.

2006. gadā vairākkārt notikušas konsultācijas starp abu valstu gaisa spēkiem un jūras spēkiem, kā arī medicīnas dienestiem. Ministrijas un NBS speciālisti aktīvi piedalījušies semināros un konferencēs, kas veltīti starptautiskās drošības, kodifikācijas, vides aizsardzības, bīstamo kravu pārvadāšanas, cīņas ar masu iznīcināšanas līdzekļiem, nesprāgušas munīcijas iznīcināšanas un citiem jautājumiem.

Vācija daudz palīdzējusi Baltijas valstu projektos, sniedzot konsultācijas un tehnisko nodrošinājumu. 2006. gadā Vācija Baltijas valstīm pilnībā nodevusi *BALTCCIS* projektu.

Latvijas un **Lielbritānijas** divpusējās sadarbības prioritāte ir NBS instruktoru un virsnieku apmācība, kā arī angļu valodas apmācība. Lielbritānijā notiek arī semināri un konferences par personāla, krīzes vadības, apgādes u. c. jautājumiem. Viena no svarīgākajām sadarbības jomām ir NBS militāro mācību sistēmas izveide. Lielbritānijas eksperti ir aktīvi piedalījušies Nacionālās aizsardzības

Bijusī Latvijas aizsardzības ministre Linda Mūrniece un Dānijas aizsardzības ministrs Sorens Gāde. 2006. gada marts.

Līguma par patruļkuģu projektēšanu parakstīšana ar Vāciju. 2006. gada septembris.

VIP un preses diena jūras spēku mācībās MCOPLAT.
2006. gada maijs

akadēmijas, NBS Instruktoru skolas un Rekrutēšanas un atlases centra koncepcijas attīstībā un izveidē. 2006. gadā padziļināta sadarbība starp abu valstu jaunsargiem.

Norvēģija ir Latvijas aktivākais Eiropas ziemeļvalstu sadarbības partneris. Sadarbība turpinās starp jūras, sauszemes un gaisa spēkiem, kā arī zemessardzēm. 2006. gadā uzsāktas konsultācijas par sadarbības efektīvāku pilnveidošanu.

2006. gadā NBS štābā strādājuši vairāki Norvēģijas padomnieki personāla un stratēģiskās plānošanas jautājumos, kuru ieteikumi bijuši nozīmīgi NBS attīstības procesā. Regulāri notiek konsultācijas starp Latvijas un Norvēģijas ekspertiem nesprāgušās municijas neitralizēšanas jomā.

Latvijas bruņoto spēku pārstāvji regulāri piedalās Norvēģijā rīkotajās starptautiskajās lauka taktiskajās mācībās; aizvadītajā gadāursos piedalījās Zemessardzes pārstāvji.

2006. gadā Latvija turpinājusi sadarbīties ar Norvēģiju ISAF operācijā Afganistānā — Norvēģijas vadītajā Provinču atjaunošanas grupā.

Sadarbība ar **Franciju** galvenokārt noris virsnieku mācību jomā. Francija ir nodrošinājusi mācības Latvijas Gaisa, Jūras, Sauszemes spēku un Speciālo uzdevumu vienības pārstāvjiem, kā arī palīdzējusi franču valodas apguvē. NBS virsnieki 2006. gadā piedalījušies specializētajos žandarmērijasursos, mācībās augstkalnu apstākļos, gaisa kontroles speciālistuursos, savukārt viens NBS pārstāvis mācījies Francijas Apvienotajā aizsardzības koledžā, kuras mērķis ir sagatavot virsniekus darbam augstos amatos starptautiskajās organizācijās, daudznacionālajos štābos un vienībās.

Francijas kuģi regulāri piedalās Baltijas valstu rīkotajās jūras spēku mācībās. 2006. gadā MCOPLAT mācībās Latvijas teritoriālajos ūdeņos piedalījās kuģis «*Persée*» un ūdenslidēju grupa, vizītē Rīgā viesojās Francijas Jūras spēku komandieris.

Ar **Nīderlandi** visaktīvākā sadarbība Latvijai ir attīstījusies starp abu valstu jūras spēkiem. 2005. gadā tika noslēgts līgums par piecu Nīderlandes Karalisko jūras spēku ALKMAAR klases minū meklētāju kuģu iegādi. Lai to īstenotu, 2006. gadā Latvijas instruktori mācījās Beļģijas tehniskajā skolā, kā arī tika veikti kuģu tehniskās sagatavošanas darbi. Pirmais kuģis Latvijā tika nogādāts 2007. gada martā.

2006. gadā kursus Nīderlandē turpināja apmeklēt NBS Medicīnas nodrošinājuma centra pārstāvji, savukārt NBS karavīru komanda piedalījās militārās piecīņas sacensībās.

Latvijai ir sadarbība arī ar **Beļģiju**. Katru gadu Beļģijā tiek apmācīti virsnieki un norisinās ekspertu tikšanās, piemēram, sabiedrisko attiecību un vides aizsardzības jomā. Aktivākā sadarbība izveidojusies starp abu valstu jūras spēkiem. Beļģijas JS pārstāvji regulāri piedalās dažādās Baltijas reģiona mācībās, savukārt Latvijas pārstāvji mācās Beļģijas minū meklēšanas skolā (*EGUERMINE*), kā arī piedalās praksē uz Beļģijas minū meklētāju kuģiem. Latvijas kuģi katru gadu veic pārbaudi Beļģijā, kas nosaka kuģu kaujas gatavību atbilstoši NATO standartiem.

Latvijas karavīri starptautiskajās lauka taktiskajās mācībās Norvēģijā. 2006. gada marts.

2006. gadā sadarbība uzsākta starp abu valstu ūdenslidēju skolām. Pēc Beļģijas pārstāvju iepazīšanās vizītes Jūra spēku mācību centrā Liepājā, Beļģija plāno izmantot šo centru kā bāzi Beļģijas ūdenslidēju mācībām un turpināt pieredzes apmaiņas vizītes.

Pēc iestāšanās *NATO* svarīgu vietu savstarpējā sadarbībā ieņem gaisa telpas patrulēšanas jautājums — arī Beļģijas iznīcinātāji veic Baltijas gaisa telpas patrulēšanu. Tā kā 2006. gada decembrī Beļģija atkārtoti pārņēma šo misiju, tā finansēja divu Latvijas gaisa kontroles speciālistu mācības.

Aktīvi kontakti tiek uzturēti arī militāri politiskajā līmenī. 2006. gada jūnijā Latvijā atbildes vizītē ieradās Beļģijas aizsardzības ministrs, kurš apmeklēja arī NBS vienības un Jūra spēku mācību centru Liepājā.

Divpusējā sadarbība ar **Kanādu** militārajā jomā galvenokārt tiek izvērstā Militārās apmācības palīdzības programmā (Military Training Assistance Programme — MTAP). Viens no tās pamatelementiem ir angļu un franču valodas mācība, kā arī dažādi specializētie kursi miera uzturēšanas operāciju vajadzībām. Katru gadu apmācības iespējas Kanādā tiek piedāvātas 15—20 Latvijas aizsardzības resora pārstāvjiem. Speciālo uzdevumu vienība 2006. gadā piedalījies Kanādā rīkotajās 10. ikgadējās starptautiskajās snaiperu sacīkstēs.

Viens no galvenajiem Latvijas un **Spānijas** sadarbības aspektiem ir pieredzes apmaiņa dažādās aizsardzības sektora jomās, piemēram, 2006. gadā Spānijā notika ekspertu konsultācijas iekšējā audita jautājumos. Pirmajā oficiālajā vizītē Latvijā bija ieradies Spānijas aizsardzības ministrs.

Periodā no 2006. gada 1. augusta līdz 1. novembrim Spānijas Gaisa spēki nodrošināja *NATO* gaisa patrulēšanas misiju virs Baltijas valstīm.

Līdz šim Latvijas un **Itālijas** sadarbības ietvaros NBS pārstāvji piedalījušies Itālijas Starptautiskā humanitāro tiesību institūta apmācībuursos un Itālijas armijas Ģenerālštāba rīkotajos civilmilitārās sadarbības mācībuursos.

Latvijas sadarbība ar **Turciju** galvenokārt notiek apmācību jomā. Turcija ik gadu piedāvā iespēju NBS pārstāvjiem piedalīties dažādos kursus programmas «Partnerattiecības mieram» (*Partnership for Peace — PFP*) apmācību centrā Ankarā, kā arī citos semināros un konferencēs — 2006. gadā iespēju izmantojuši pieci NBS pārstāvji.

No 2006. gada 1. aprīļa līdz 1. augustam Turcijas Gaisa spēki veikuši arī gaisa patrulēšanas misiju Baltijas valstu gaisa telpā.

Sadarbība ar **Grieķiju** galvenokārt notiek apmācību jomā. Grieķija regulāri piedāvā iespēju Latvijas bruņotajiem spēkiem piedalīties Grieķijā organizētajos kursos, kā arī militārās tehnikas izstādēs un semināros par aizsardzību.

Latvija augstu vērtē **Polijas** pieredzi un regulāri konsultējas ar to *NATO* standartu ieviešanas, militārās izglītības un uzņēmējvalsts atbalsta nodrošināšanas jautājumos. Veiksmīga sadarbība izveidojusies arī starp abu valstu jūras spēkiem, kuras ietvaros Polija turpina nodrošināt Latvijas kadetu apmācību Polijas Jūras spēku akadēmijā Gdīnā. Arī 2006. gadā Latvijas karavīri starptautiskajā operācijā Irākā atradās Polijas vadītā daudznacionālā kontingenta sastāvā, un turpmāk ciešo sadarbību starptautiskajās operācijās veicinās arī kopējās ES kaujas grupas izveidošana.

No 2006. gada 1. janvāra līdz 30. martam Polijas Gaisa spēki piedalījās Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas operācijā.

Čehija ir viens no lielākajiem Latvijas divpusējās sadarbības partneriem Viduseiropā. Divpusējā sadarbība ietver gan ikgadējas militāri politiskās sarunas, gan ekspertu konsultācijas dažādos jautājumos. Veiksmīga ir sadarbība militārās izglītības jomā — Latvijas kadeti un virsnieki apgūst dažādas mācību programmas Čehijas Militārajā universitātē. Tagad universitātē studē divi Latvijas NBS pārstāvji. 2006. gadā starp Latvijas un Čehijas aizsardzības ministriem tika noslēgts līgums par sadarbību militārās ģeogrāfijas jomā, kā arī uzsākta sadarbība un ekspertu konsultācijas starp abu valstu juridiskajiem ekspertiem.

Sadarbība ar **Slovākiju** pamatā balstās uz divpusējām militārpolitiskajām sarunām. 2006. gadā notikušas arī ekspertu konsultācijas starp valstu kapelāna dienestiem.

Ungārija Latvijai regulāri piedāvā iespēju apgūt valodas Militārajā valodu centrā Budapeštā. 2006. gadā notikušas arī Latvijas un Ungārijas ekspertu sarunas par standartizācijas jautājumiem.

Viens no Latvijas aktīvākajiem sadarbības partneriem Dienvidaustrumeiropas reģionā ir **Rumānija**. Veiksmīga sadarbība ekspertu līmenī izveidota juridiskajā, iekšējā audita un atestācijas jomā. 2006. gadā uzsāktas sarunas par iespējām aktivizēt sadarbību starp bruņotajiem spēkiem, plānojot kopīgas mācības un dažādu jomu speciālistu apmācību Latvijā un Rumānijā.

Ar **Bulgāriju** 2006. gadā notikušas vairākas ekspertu sarunas, uzsākta arī sadarbība un pieredzes apmaiņa militārās zinātnes un izpētes jomā. Sadarbība tika turpināta starp abu valstu militārās medicīnas dienestiem un militārajām policijām.

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Edgars Rinkēvičs tikšanās ar Gruzijas Eiropas un eiroatlantisko lietu valsts ministru Ģiorgi Baramidzi. 2006. gada jūnijs.

Latvijas aizsardzības ministrs Atis Slakteris un Gruzijas delegācija. 2006. gada jūnijs.

Sadarbība ar partnervalstīm

Sadarbība tiek attīstīta arī ar valstīm, kuras nav *NATO* dalībvalstis, īpaši ar Baltijas jūras reģiona valstīm, kuru atbalsts un pieredze Latvijai lieti noder.

Ar **Zviedriju** izveidojusies ilglaika sadarbība apmācības jomā. Īpaši vērtīga ir iespēja Latvijas bruņoto spēku pārstāvjiem mācīties Zviedrijas Militārajā akadēmijā, turklāt Zviedrija apmaksā visus ar mācībām saistītos izdevumus. Šajā akadēmijā mācības 2006. un 2007. gadā turpina astoņi Latvijas virsnieki.

Veiksmīgi tiek turpināta sadarbība vides aizsardzībā Rīgas iniciatīvas ietvaros un divpusējā sadarbība. 2006. gadā Latvijā notika starptautisks seminārs par jūras vides aizsardzību minū meklēšanas operācijās, kurā piedalījās lektors no Zviedrijas Militārās pētniecības aģentūras.

2004. gadā aizsākās *RBS-70* pretgaisa raķešu iepirkšana no Zviedrijas bruņotajiem spēkiem, un 2006. gadā Latvijā tika nogādāti *RBS-70* pretgaisa aizsardzības sistēmas radari un pirmā *RBS-70* iepirkuma krava, ar kuru apgādāta pretgaisa aizsardzības 1. baterija. Turpmākā sadarbība *RBS-70* projektā tiks attīstīta apmācību jomā, kopīgi izveidojot vienību testēšanas un izvērtēšanas programmu un apgūstot efektīvu *RBS-70* sistēmas izmantošanu. Latvija plāno nākotnē izmantot arī Zviedrijā esošo taktisko radaru un vadības un kontroles stimulatoru, kā arī piedalīties Latvijas pretgaisa aizsardzības virsniekiem organizētajās mācībās Zviedrijā.

Sadarbību un konsultācijas ar Zviedrijas sieviešu brīvprātīgo militāro organizāciju «*Lottorna*» un Zviedrijas sakarnieku brīvprātīgo organizāciju (*FRO*) 2006. gadā turpinājusi Latvijas Zemessardze.

2006. gadā uzsākta sadarbība starp Latvijas un **Somijas** bruņoto spēku orķestriem, realizējot jūras spēku orķestru vadītāju apmaiņas koncertu vizītes. 2006. gadā Nacionālajā aizsardzības akadēmijā viesojās Nacionālās

aizsardzības koledžas pasniedzēju grupa no Somijas. Vizītes mērķis bija iepazīties ar Latvijas aizsardzības politikas aktualitātēm un NBS tālākās attīstības plāniem. Latvijā viesojās arī Somijas parlamenta politisko grupu administratīvie vadītāji, lai tuvāk iepazītos ar jautājumu, kā Latvijas dalība *NATO* ir ietekmējusi valsts nacionālo likumdošanu.

NBS jaunākie virsnieki un instruktori katru gadu mācās specializētajosursos **Šveicē**, Latvijas pārstāvji apmeklē arī dažādus kursus Ženēvas drošības politikas centrā. Pēdējos gados aktīvāki kļuvuši kontakti militāri politiskajā līmenī, un 2006. gadā notikušas divpusējās militāri politiskās sarunas. Pasaules hokeja čempionāta laikā Latviju apmeklēja Šveices federālā aizsardzības, civilās aizsardzības un sporta departamenta vadītājs.

Ieguldījums *NATO* partnerības politikas stiprināšanā

Dienvidkaukāza reģions

Gruzija, Armēnija un Azerbaidžāna ir nozīmīgi Latvijas sadarbības partneri. Latvija veicina šo valstu spējas sekmiģi īstenot aizsardzības sektora reformas un nodrošināt demokrātisku kontroli pār bruņotajiem spēkiem.

2006. gadā īpaši izceļama Latvijas AM vadītā Dienvidkaukāza donorvalstu koordinācijas foruma darbība. Sadarbības forums apvieno valstis, kuras sniedz atbalstu aizsardzības reformu īstenošanā Gruzijai, Armēnijai un Azerbaidžānai, un tā galvenais mērķis ir koordinēt donorvalstu sniegto palīdzību minētajām valstīm. AM aktīvi darbojas forumā kopš tā izveidošanas un piedalās arī organizatoriskajā komitejā. Koordinācijas forumā Latvija sadarbībā ar citu valstu kolēģiem organizēja divas starptautiskas konferences, kurās piedalījās 17 *NATO* un partnervalstu aizsardzības ministriju pārstāvji.

Latvijas sadarbība ar **Gruziju** tiek turpināta aizsardzības

sektora ekspertu konsultācijās un personāla apmācībā. 2006. gadā darbu Gruzijas Eiropas un eiroatlantisko lietu valsts ministrijā turpināja divi nerezidējošie Latvijas aizsardzības padomnieki.

Ministrijā praksē tika uzņemti Gruzijas AM eksperti, kuri iepazinās ar tādām darbības jomām kā nodrošinājums, personāla vadība un protokols. Latvijas un Gruzijas eksperti tikās arī divpusējās konsultatīvās sanāksmēs par standartizācijas un kodifikācijas jautājumiem un par virsnieku pamatizglītības jautājumiem. Gruzijas pārstāvi apmeklēja arī Nacionālo aizsardzības akadēmiju un NBS Mācību vadības pavēlniecību.

2006. gadā Latvija kopā ar Norvēģijas kolēģiem vadīja divu nedēļu semināru Tbilisi par drošības sektoru reformām.

Latvijas un **Armēnijas** sadarbības jomas ir ekspertu konsultācijas un personāla apmācība. 2006. gadā Rīgā notika ekspertu sarunas par militārās izglītības jautājumiem un AM uzņēma divus Armēnijas AM pārstāvjus darba praksēs personāla vadības un sabiedrisko attiecību jomā.

2006. gadā tika īstenoti arī vairāki daudzpusēji sadarbības pasākumi — Latvija ar citām Baltijas valstīm organizēja semināru par sabiedrības informēšanas jautājumiem Erevānā, savukārt kopā ar Lielbritānijas drošības sektora aizsardzības reformu padomnieku darbu Erevānā uzsāka Latvijas AM pārstāve. Ministrija finansēja arī Latvijas Ārpolitikas institūta direktora Ata Lejiņa dalību NATO valstu padomnieku darba grupā, kuras mērķis bija sniegt NATO dalībvalstu atzinumu par Armēnijas sagatavoto nacionālās drošības stratēģiju.

2006. gadā Latvija uzņēma **Azerbaidžānas** kolēģus NBS instruktoru skolā Cēsīs un Baltijas valstu ūdenslīdzēju mācību centrā Liepājā, tika apspriestas iespējas Azerbaidžānas speciālistiem papildināt zināšanas šajās mācību iestādēs.

2006. gadā Latvijas un Azerbaidžānas aizsardzības sistēmas eksperti konsultējušies arī par budžeta plānošanas jautājumiem.

Ukraina un Moldova pieder pie Latvijas prioritātēm sadarbības attīstīšanā ar valstīm, kuras veic aizsardzības sektora reformas. Latvija palīdz ar savu speciālistu zināšanām un pieredzi un turpina uz klausīt Ukrainas un Moldovas reformu praktiskās vajadzības.

Aizvadītajā gadā **Ukrainā** norisinājās Baltijas valstu un Ukrainas konference par eiroatlantiskās integrācijas jautājumiem, notikušas arī tikšanās par jūras vides jautājumiem un militāro mediku konsultācijas. Latvija finansiāli atbalstījusi viena Ukrainas AM pārstāvja stu-

dijas Baltijas aizsardzības koledžā.

Ņemot vērā, ka Latvija atbalsta NATO Profesionālās atbilstības programmu, kuras mērķis ir palīdzēt Ukrainai paugstināt tās drošības un aizsardzības institūciju civilā personāla profesionalitāti, Latvija diviem Ukrainas aizsardzības resora pārstāvjiem organizēja praksi sabiedrisko attiecību jomā Latvijas AM.

2006. gadā Latvija ir iemaksājusi 15 700 eiro NATO/*PfP Trust Fund* projektā Ukrainas militārā personāla pārkvalificēšanas centram Hmeļņickā. Latvija piedāvājusi Ukrainai apmācību iespēju Baltijas valstu ūdenslīdzēju mācību centrā, Baltijas aizsardzības koledžā, kā arī sadarbību un atbalstu vides aizsardzības jautājumos.

Latvija ir pievienojusies Ziemeļvalstu un Baltijas valstu iniciatīvai Ukrainā, kur tā atbalstīs ekspertu komandu projektu, piedaloties ar sabiedrisko attiecību un juridisko jautājumu ekspertiem.

2006. gada aprīlī Latvijas Valsts prezidentes vizītes laikā **Moldovā** tika parakstīts divpusējās sadarbības līgums aizsardzības jomā. Drīz pēc tam notika arī Moldovas aizsardzības ministra vizīte Latvijā.

Atbilstoši divpusējās sadarbības plāniem pārskata gadā realizētas ekspertu konsultācijas un apmācības — Latvijas AM speciālisti konsultējuši Moldovas kolēģus juridiskajos un finanšu jautājumos. Latvija finansiāli atbalstījusi arī viena Moldovas AM pārstāvja studijas Baltijas aizsardzības koledžā. Ņemot vērā, ka Moldova uzsākusi individuālā rīcības plāna saistībā ar NATO

Moldovas aizsardzības ministrs Valērijs Pleška parakstās Aizsardzības ministrijas viesu grāmatā. 2006. gada aprīlis.

Horvātijas Jūras spēku delegācijas vizīte Baltijas valstu ūdenslidēju mācību centrā Liepājā. 2006. gada aprīlis.

Irākas Drošības spēku speciālisti mācību vietā Ādažos. 2006. gada jūnijs.

īstenošanu, Latvija ir piedāvājusi sava *ad hoc* padomnieka atbalstu.

Dienvidaustrumeiropas reģions

2006. gadā turpināta sadarbības attīstība arī ar Dienvidaustrumeiropas reģiona valstīm, kuras iesaistījušās Rīcības plānā dalībai NATO — Horvātiju, Maķedoniju un Albāniju. Gan divpusējās sadarbības ietvaros, gan uzsākot jaunu reģionālās sadarbības iniciatīvu — Baltijas valstu un Adrijas hartas valstu ārlietu un aizsardzības ministru forumu —, Latvija ir apliecinājusi savu politisko atbalstu Horvātijas, Maķedonijas un Albānijas integrācijai NATO un vēlmi sniegt ekspertu zināšanas un pieredzi aizsardzības reformu jautājumos.

No Adrijas hartas valstīm visplašākā divpusējā sadarbība Latvijai ir ar **Horvātiju**. 2006. gadā notikušas ekspertu konsultācijas juridiskajos, kā arī jūras vides aizsardzības jautājumos. Latvijas JS Krasta apsardzes dienests ar Horvātijas JS pārstāvjiem dalījās pieredzē par Krasta apsardzes dienesta izveidošanu, funkcijām un uzdevumiem, tā darba organizāciju. Tika turpināta arī uzsāktā sadarbība starp ūdenslidēju ekspertiem, organizējot pieredzes apmaiņu par ūdenslidēju apmācību un ūdenslidēju mācību centra izveidošanu.

Divpusējā sadarbība ar **Albāniju** un **Maķedoniju** līdz šim notikusi galvenokārt politiskā dialoga līmenī, organizējot valsts sekretāru un aizsardzības ministru tikšanās. Nākotnē plānots vairāk attīstīt sadarbību aizsardzības ministriju ekspertu līmenī, kā arī starp bruņotajiem spēkiem tādās jomās kā vides aizsardzība, militārā izglītība un apmācība.

Latvija piedalās Dienvidaustrumeiropas donorvalstu koordinācijas forumā, kura mērķis ir koordinēt donorvalstu palīdzību Dienvidaustrumeiropas reģiona valstīm — tas ir veiksmīgs atbalsta koordinācijas mehānisms, kas palīdz izvairīties no divpusējās palīdzības projektu pārklāšanās un dublēšanās, kā arī īstenot reģionālus pro-

jektus, aptverot vairākas Rietumbalkānu valstis. Forumā Latvija kopā ar Lietuvu un Igauniju plāno īstenot ekspertu konsultācijas/seminārus Albānijā un Maķedonijā par sabiedrisko attiecību un juridiskajiem jautājumiem.

2006. gadā uzsākta jauna reģionālās sadarbības iniciatīva — Horvātijā notikusi pirmā Baltijas valstu, Adrijas hartas valstu un ASV ārlietu un aizsardzības ministru tikšanās, kurā tika diskutēts par dažādiem ar NATO partnerību, paplašināšanos un transformāciju saistītiem jautājumiem. Iniciatīvas ietvaros noticis arī ekspertu līmeņa seminārs, kurā Baltijas valstu pārstāvji dalījās pieredzē ar Adrijas hartas valstu kolēģiem par dažādiem ar integrāciju NATO saistītiem praktiskiem jautājumiem.

Aizvadītajā gadā tika turpināta divpusējās sadarbības līgumu saskaņošana ar Rietumbalkānu reģiona valstīm — **Bosniju un Hercegovinu** un **Serbiju**, tādējādi veidojot juridisko bāzi praktiskās divpusējās sadarbības attīstīšanai ar šīm valstīm. Latvija arī atbalstīja Serbijas, Bosnijas un Hercegovinas un Melnkalnes uzaicināšanu pievienoties programmai «Partnerattiecības mieram» un Eirolatīskās sadarbības padomei, tāpēc ir gandarījums par NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmē Rīgā pieņemto pozitīvo lēmumu.

Citas valstis

Irāka. 2006. gads bija pirmais, kad sadarbības ģeogrāfija paplašinājās, ietverot atbalstu arī Irākas drošības spēkiem, kuri tika apmācīti NBS nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas skolā. Paredzams, ka arī 2007. gadā šī sadarbība tiks turpināta. Lai atbalstītu NATO Apmācības misiju Irākā, Latvija šīs misijas trasta fondā iemaksāja 42 170 latus.

Izraēla. 2006. gadā tika parakstīts Latvijas Republikas valdības un Izraēlas valdības līgums par klasificētās informācijas aizsardzību. Rīgā norisinājās arī Izraēlas AM ģenerāldirektora vietnieka un ārējo attiecību nodaļas pārstāvja tikšanās ar Latvijas AM valsts sekretāra

vietnieku, kurā tika pārrunāti aktuālie Tuvo Austrumu drošības politikas jautājumi. Latvijas un Izraēlas sadarbības ietvaros 2006. gadā divi Latvijas pārstāvji mācījās starptautiskā seminārā par nacionālo drošību Galilejas koledžā Izraēlā.

Ķīna. 2006. gadā notika pirmās divpusējās konsultācijas ar Ķīnas Nacionālās aizsardzības ministrijas un Tautas atbrīvošanas armijas pārstāvjiem. 2006. gada decembrī Latvijas AM valsts sekretāra darba vizītē Ķīnas Tautas Republikā tika parakstīta vienošanās par sadarbību aizsardzības jomā. Vizītes laikā puses vienojās attīstīt sadarbību apmaiņā starp nacionālajām aizsardzības akadēmijām, sadarbību militārās izglītības un apmācības jomā, pieredzes apmaiņu par miera uzturēšanas operācijām, sadarbību vides aizsardzībā un kuģu vizišu uzņemšanā Latvijā.

Baltijas valstu militārā sadarbība

Baltijas valstu militārajā sadarbībā aktuāls ir jautājums par kopējo projektu pielāgošanu un integrēšanu NATO struktūrās, lai veicinātu to efektivitāti un lietderību arī nākotnē.

Baltijas valstu sauszemes spēku sadarbība

2006. gadā Baltijas valstis nolēma stiprināt Baltijas valstu sauszemes spēku sadarbību un izveidot kopīgu vienību dalībai NATO Ātrās reaģēšanas spēkos 2010. gadā.

Baltijas aizsardzības koledža (*Baltic Defence College — BALTDEFCOL*)

2006. gadā *BALTDEFCOL* strādāja četri pasniedzēji no Latvijas.

2005.—2006. gadā *BALTDEFCOL* 7. apvienotās vadī-

bas un štāba virsnieku kursā studēja 54 pārstāvji no 19 valstīm. Kurša programmā kā galvenā tika uzsvērtā daudznacionālo kopējo operāciju un NATO operacionālās plānošanas procesu apmācība. Latvija šajā kursā apmaksāja viena Ukrainas virsnieka studijas.

2006. gadā 3. augstākās vadības kursu absolvēja 17 studenti no 15 valstīm. Kurša mērķis ir apmācīt augstākā līmeņa civilos un militāros vadītājus darbam civilās un militārās struktūrās saistībā ar bruņoto spēku reformu procesiem, NATO transformācijas jautājumiem u. c. Latvija šajā kursā apmaksāja viena Ukrainas un viena Moldovas virsnieka studijas.

Lai *BALTDEFCOL* veiksmīgi turpinātu uzturēt augstus militārās izglītības standartus Baltijas valstīs, 2006. gadā tika pārveidots apvienotās vadības un štāba virsnieku kurss, lai palielinātu uzsvāru uz operacionālo līmeni, nesamazinot taktiskā līmeņa apmācības kvalitāti. Rezultātā tika izveidoti divi kursi — vienpadsmit mēnešus ilgs operacionālā līmeņa apmācības apvienotās vadības un štāba virsnieku kurss un piecu mēnešu ilgs taktiskā līmeņa apmācības.

Baltijas vienotās gaisa telpas novērošanas sistēma (*Baltic Joint Airspace Surveillance Network — BALTNET*).

2004. gadā tika uzsākta NATO Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas operācija. Lai to īstenotu, Baltijas valstu gaisa telpā bija nepieciešams nodrošināt gaisa telpas operāciju vadības un kontroles spējas. Šim nolūkam 2005. gadā no Norvēģijas tika nopirkts gaisa telpas vadības vienības aprīkojums un uz *BALTNET* Reģionālā gaisa telpas novērošanas koordinācijas centra un gaisa operāciju vadības vienības bāzes izveidots kopīgi komplektējams kontroles un ziņošanas centrs. Līdz ar izmaiņām *BALTNET* sistēmā un gaisa operāciju un kontroles funkciju veikšanu 2006. gadā tika izstrādāta konceptuāli jauna Baltijas valstu vienošanās. Tās mēr-

Baltijas valstu aizsardzības ministru tikšanās. 2006. gada augusts.

BALTDEFCOL pārstāvju tikšanās Aizsardzības ministrijā. 2006. gada novembris.

ķis ir *NATO* gaisa telpas integritātes saglabāšana, stiprinot Latvijas, Igaunijas un Lietuvas nacionālo gaisa telpas suverenitāti, pastāvīgi izmantojot nacionālos vai kopīgos gaisa telpas novērošanas līdzekļus, kā arī gaisa telpas vadības un kontroles sistēmas.

2006. gadā tika izstrādāta arī Baltijas valstu vienošanās, kas nosaka izmaksu sadales principus saistībā ar *NATO* gaisa telpas patrulēšanas finansēšanu.

Baltijas valstu jūras eskadra (*Baltic States Naval Squadron — BALTRON*)

Notiek pakāpeniska *BALTRON* integrēšana *NATO* struktūrās, arī apmācību un treniņu procesā tiek izmantotas *NATO* procedūras.

2006. gadā tika izstrādāts starptautisks jaunāko štāba virsnieku kurss JS virsniekiem. Šis kurss kvalitatīvi sagatavos Baltijas valstu JS virsniekus turpmākajam darbam, kā arī studijām *BALTDEFCOL* vai citās militārās izglītības mācību iestādēs.

Kopš 2006. gada jūlija *COMBALTRON* (*BALTRON* komandiera) amata pilnvaras ir nodotas Latvijas JS pārstāvim.

Aizsardzības sistēmas interešu pārstāvība ārzemēs

Lai pilnveidotu LR aizsardzības sistēmas interešu pārstāvību starptautiskās organizācijās (*NATO*, *EDSO*, *ES*), kā arī LR aizsardzības atašeju darbībā, 2006. gadā AM diplomātiskajā dienestā notikusi:

- AM pārstāvja *NATO* aizsardzības politikas jautājumos rotācija,
- AM padomnieces amata izveide aizsardzības politikas un plānošanas jautājumos Londonā, Lielbritānijā,
- LR 1. ranga aizsardzības atašeja Vācijā, Austrijā un Šveicē rotācija,
- LR 1. ranga aizsardzības atašeja Francijā, Beļģijā, Luksemburgā un Spānijā rotācija,
- LR 2. ranga aizsardzības atašeja Čehijā, Slovākijā un Ungārijā rotācija,
- LR 2. ranga aizsardzības atašeja Zviedrijā, Igaunijā un Somijā rotācija.

Križu vadība un mobilizācija

2006. gadā pieņemti Ministru kabineta noteikumi «Par kārtību, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī ārkārtējo situāciju izraisīto seku likvidācijā». Noteikumi nosaka procedūru, kā NBS sniedz palīdzību, ja civilās aizsardzības sistēmas rīcībā esošie resursi ir nepietiekami apdraudējuma situācijas pārvarēšanai un seku likvidācijai.

Aizvadītajā gadā ministrija iesniedza apstiprināšanai Ministru kabinetā valsts aizsardzības plānu, kas pārstrādāts atbilstoši Latvijas dalības *NATO* un *ES* principiem un jaunajai starptautiskajai drošības situācijai. Valsts aizsardzības plāns tapis, pamatojoties uz militāro draudu analīzi un Latvijas valsts aizsardzības koncepcijā noteiktajiem principiem. Plānā noteikti konkrēti valsts aizsardzības pasākumi, prioritātes un nepieciešamie resursi, NBS, valsts varu un pārvaldi īstenojošo institūciju, pašvaldību, fizisko un juridisko personu gatavība un darbība valsts aizsardzībā krīzes apstākļos.

Lai pilnveidotu NBS spējas valsts apdraudējuma gadījumā veikt plānveidīgu un organizētu izvēršanos daļējā vai pilnā kaujas gatavībā, aizvadītajā gadā turpināts darbs pie bruņoto spēku mobilizācijai nepieciešamās normatīvās bāzes izveidošanas, kā arī precizēts NBS mobilizācijas plāns. Plāns ietver bruņoto spēku izvēršanu daļējai vai pilnai kaujas gatavībai, nosaka mobilizācijas vadību, pienākumus, kārtību un materiāltehnisko nodrošinājumu.

2006. gadā tika pabeigta uzņēmējvalsts atbalsta (*UVA*) sistēmas izveide un turpināts darbs pie *UVA* nepieciešamās normatīvās bāzes, kā arī apstiprināts *UVA* plāns. Plāns nodrošina iesaistītās puses ar iepriekš noteiktām procedūrām un informāciju, kas nepieciešama ārvalstu bruņoto spēku uzņemšanai, nogādāšanai uz pulcēšanās vietu un nodrošināšanai ar nepieciešamajiem resursiem. Atbalsta sniegšanas spējas praktiski bija iespēja pārbaudīt *NATO* valstu un valdību vadītāju sanāksmes laikā Rīgā.

Saskaņā ar Latvijas dalību *NATO* un *ES*, kā arī šo organizāciju vadītajās starptautiskajās operācijās ir nepieciešams pilnveidot civilmilitāro sadarbību nacionālās drošības sistēmas ietvaros, kura balstās uz plānotu un saskaņotu valsts pārvaldes iestāžu, sabiedrības un NBS darbību valsts apdraudējuma pārvarēšanai. Lai panāktu efektīvu koordināciju un vienotu šādas sadarbības izpratni par kopējiem mērķiem, AM ir izstrādājusi civilmilitārās sadarbības sistēmas attīstības pamatnostādnes 2007.—2010. gadam. Pamatnostādnes atbilstoši esošajai situācijai precizē civilmilitārās sadarbības mērķus un rīcības virzienus noteikto mērķu un rezultātu sasniegšanai, plānojot, organizējot un īstenojot civilmilitāro sadarbību.

Valsts sekretāra padomniece Ilona Ekmane un vides ministrs Raimonds Vējonis projekta «Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana militārajā poligonā un «Natura 2000» teritorijā «Ādaži»» atklāšanas pasākumā Ādažu poligonā. 2006. gada decembris.

Zinātniskās pētniecības darbības koordinēšana aizsardzības jomā

2006. gadā turpinājās AM sadarbība ar Latvijas augstskolām un zinātņu institūcijām — gan finansējot ar valsts aizsardzību saistītos zinātniskās pētniecības projektus, gan risinot jautājumus par pētniecības un tehnoloģiju attīstību valsts aizsardzības jomā. Kopumā zinātniskajai darbībai aizvadītajā gadā izlietoti 214 000 latu.

2006. gadā tika uzsākti 13 jauni zinātniskās pētniecības projekti, kā arī turpināti 10 iepriekšējos gados iesāktie projekti.

Aizvadītajā gadā pabeigti projekti, kas devuši ieguldījumu NBS attīstībā:

- «LR valsts ģeodēziskās koordinātu sistēmas nullpunkta uzturēšana fundamentālās ģeocentriskās koordinātu sistēmās». Projekta rezultātā nodrošināta Latvijas ģeodēziskās koordinātu sistēmas sasaiste ar starptautisko ģeocentriskās koordinātu sistēmu un iegūtas precizētas šīs sistēmas nullpunkta koordinātas, tā ietvaros veikti mērījumi, lai LR koordinātu

sistēmas nullpunkts nepārtraukti atrastos globālās ģeocentriskās koordinātu sistēmas noteikšanas datu bāzē. Projekts ir sniedzis būtisku ieguldījumu Globālās pozicionēšanas sistēmas uzturēšanā;

- «Mikroorganismu izmantošana sprādzienbīstamu vielu degradācijā». Ņemot vērā, ka gandrīz 1/7 daļa no Latvijas teritorijas zemes virsmas ir piesārņota ar dažādiem sprādzienbīstamiem priekšmetiem, zinātniski pamatotu sprādzienbīstamu vielu degradējošo mikroorganismu izpēti un kolekcijas izveide ir būtisks pārvērsiens šīs problēmas risināšanā. Turpmāk plānots meklēt zinātniski pamatotus paņēmienus piesārņojuma likvidēšanai;
- «Poligonu teritorijās esošo ūdeņu piesārņojuma izpēti un to aizsardzības plānojuma izstrāde». Pēc sezonāliem poligonu teritoriju apsekojumiem apkopoti rezultāti par smago metālu saturu Ādažu poligona ezeru dūņās, Šķēdes un «Lāčusila» poligonu augsnēs, izveidots apsekoto teritoriju kartējums. Izstrādāti principi militāro darbību ietekmju novērtēšanai uz vides kvalitāti un pierādīta integratīvas un starpdisciplināras pieejas izmantošanas nepieciešamība poligonu teritoriju apsekošanā. Izstrādāti arī priekšlikumi poligonu teritoriju apsaimniekošanai;
- «Augšņu un zemesdzīves bioindikatoru taksonomiskā datu bāze». Pētījumā noteikta augšņu piesārņojuma ietekme uz augšņu organismiem militāri piesārņotās teritorijās, kā arī pētīts teritorijās esošo augšņu stāvoklis. Projekta rezultātā izveidota datu bāze, kas ietver mikroskopēšanas preparātu kolekciju, kura izmantojama turpmākajos pētījumos NBS izmantotajās teritorijās;
- «Īpaši aizsargājamo putnu sugu izpēti un aizsardzība Ādažu poligonā». Pētījums ir īpaši nozīmīgs, jo ietver Ādažu militārā poligona teritoriju, kas ir iekļauta ES nozīmes aizsargājamo teritoriju sarakstā arī kā īpaši aizsargājamo putnu sugu biotops;

ZS 54. inženiertehniskā bataljona Nesprāgušās municijas neitralizēšanas rotas karavīri, veicot municijas neitralizēšanu Zvārdes poligonā. 2006. gada augusts.

Nesprāgušās municijas savākšana Zvārdes poligonā. 2006. gada augusts.

- «Vides kvalitātes fitoindikativais vērtējums Ventspils apkārtnē». Pētījuma realizācijas gaitā veikts vides monitorings, lai konstatētu iespējamās vides kvalitātes izmaiņas pēc lokatoru uzstādīšanas Ventspils lidlaukā. Fitoindikācijas rezultātu analīze liecina, ka Ventspils apkārtnē 50 km rādiusā vides kvalitāte atbilst fona un normālas saimnieciskās darbības līmenim un Ventspils lidlauka apkārtnē pēc lokatora uzstādīšanas nav notikusi būtiska vides kvalitātes pasliktināšanās;
- «Audriņu apkārtnes un Latvijas austrumu pierobežas teritorijas vides kvalitātes fotoindikativais vērtējums». Kopš 2003. gada Latvijas Universitātes Bioloģijas institūts pēc AM pasūtījuma veic vides monitoringu un vides kvalitātes izmaiņu analīzi Audriņu lidlauka apkārtnē un Latvijas austrumu pierobežā. Pētnieciskā projekta rezultāti palīdz veidot zinātniski pamatotu viedokli un mazināt iedzīvotāju šaubas par Audriņos uzstādītā radara elektromagnētiskā starojuma kaitīgo ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību.

2006. gadā tika turpināta sadarbība ar NATO Pētniecības un tehnoloģiju organizāciju — organizācijas kolēģijās Latviju pārstāvējuši trīs nacionālie pārstāvji. Tika izvirzīts arī Latvijas pārstāvis NATO RTO Praktiskās izmantošanas tehnoloģiju kolēģijā un galvenais nacionālais pārstāvis NATO RTO Modelēšanas un simulāciju grupā.

Aizvadītajā gadā nominēti arī trīs Latvijas pārstāvji Eiropas Aizsardzības aģentūras spēju tehnoloģiju grupās, kā arī Latvijas oficiālais un alternatīvais pārstāvis NATO komitejā «Zinātne mieram un drošībai».

Militārā izglītība un svešvalodu apmācība

Aizvadītajā gadā turpinājās militārās izglītības sistēmas pilnveidošana un integrācija Latvijas izglītības sistēmā.

2006. gadā apstiprināts profesijas «NBS virsnieks» standarts — tas nepieciešams Nacionālās aizsardzības akadēmijas (NAA) studiju programmu akreditācijai. Uzsākta sadarbība integrēto studiju organizēšanā, sadarbojoties NAA un Rīgas Tehniskajai universitātei, tādējādi tiks nodrošināta NBS virsnieku sagatavošana ar civilo specialitāti — informāciju tehnologs. Izstrādāti arī AM noteikumi «Profesionālā dienesta virsnieku pamatapmācība», kas reglamentē dažādu specialitāšu virsnieku sagatavošanas procesu.

Turpinot NBS skolu integrāciju Latvijas izglītības sistēmā, ar Ministru kabineta rīkojumu nodibinātas NBS Instruktoru skola, NBS Valodu skola un NBS Sakaru skola. Atbilstoši Latvijas likumdošanai uzsākta šo skolu nolikumu apstiprināšana.

Aizvadītajā gadā visās NBS Valodu skolas mācību nodaļās (Rīgā, Cēsīs, Alūksnē, Ādažos, Lielvārdē un Liepājā) bruņoto spēku karavīriem tika nodrošināta iespēja apgūt angļu, franču, vācu un citas svešvalodas intensīvajos un neintensīvajos mācību kursus. AM darbiniekiem tika organizēti angļu un franču valodas neintensīvie mācību kursi. Visām aizsardzības sistēmā strādājošajām/dienošajām amatpersonām ir iespēja pieteikties arī uz svešvalodu (angļu, franču un vācu valodas) mācībām ārvalstīs.

Nodrošinājuma politika

2006. gadā AM un NSB pārstāvju kopēji organizētājās Standartizācijas vadības grupas sēdēs apstiprinātas 83, savukārt praktiski ieviestas 28 NATO standartizācijas vienošanās (STANAG).

Apstiprināto NATO STANAG jomas 2006. gadā — jūrnieceība, militārā municija, sprāgstvielas, minas, sakari, Gaisa spēki, likumdošana, izlūkošanas dokumenti, kartogrāfija, operāciju plānošana, ķīmiskā, bioloģiskā, radioloģiskā un kodol aizsardzība, finanses, karavīru pakāpes, ekipējums, iepakojums, materiālu testēšana.

Ieviesto NATO STANAG jomas 2006. gadā — jūrnieceība, militārā municija, sprāgstvielas, minas, sakari, Gaisa spēki, likumdošana, valodniecība, NATO termini un definīcijas, izlūkošanas dokumenti, medicīna, kritēriji NATO kaujas bruņucepurei, kartogrāfija, operāciju plānošana, ķīmiskā, bioloģiskā, radioloģiskā un kodol aizsardzība.

2006. gadā tika izveidota NBS bāzes «Lielvārde» projekta uzraudzības komisija, kuras uzdevums ir pārraudzīt un kontrolēt bāzes projekta realizāciju un pārraudzīt tās projekta vadības biroju. Izveidots arī bāzes «Lielvārde» projekta vadības birojs, kura galvenais uzdevums ir organizēt bāzes projekta ieviešanas plānu un izveidošanu atbilstoši NATO un nacionālajām prasībām.

Bāzes «Lielvārde» vadības birojs sadarbībā ar aizsardzības sistēmas speciālistiem jau ir izstrādājis projektēšanas uzdevumu sīciņu un tehniskā projekta izstrādei, izvēlēts arī projektēšanas uzņēmums, kuram nodots bāzes sīciņu projekta izstrāde. Iepļānots, ka līdz 2007. gada vidum pabeigs visas bāzes sīciņu projektu un AM varēs iesniegt NATO Infrastruktūras komitejā apstiprināšanai projekta otrās kārtas izmaksas. Ja Infrastruktūras komiteja izmaksas apstiprinās, Latvijai tiks piešķirti atlikušie plānošanas līdzekļi, kā arī administratīvo un neparedzēto izdevumu finansējums, ko varēs izmantot tehniskā projekta izstrādei.

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Edgars Rinkēvičs un NATO samita plānošanas grupas vadītājs Bernts Getse preses konferencē par NATO samita plānošanas grupas vizītes rezultātiem Rīgā. 2006. gada oktobris.

NATO samita informatīvā telts. 2006. gada jūlijs.

NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes organizācija

NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes organizācijas birojs nodrošināja NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes sagatavošanu Rīgā. Tika veikti daudzi priekšdarbi — sarūpētas naktsmitnes un transports viesiem, būvēta un iekārtota pasākuma norises vieta, veidota kultūras programma, gādāts par tehnisko nodrošinājumu un amtpersonu drošību un plānota mediju uzņemšana.

NATO sanāksme norisinājās īpaši šim pasākumam pielāgotajā Olimpiskajā sporta centrā, kur dažādām sanāksmes vajadzībām tika iekārtotas un aprīkotas vairāk nekā 250 telpas.

Gatavojoties NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmei, sadarbībā ar Latvijas Transatlantisko organizāciju tika rīkoti vairāki pasākumi, kuru galvenais mērķis bija veicināt sabiedrības un plašsaziņas līdzekļu pārstāvju izpratni par drošības un aizsardzības politikas jautājumiem, kā arī par NATO sanākumi Rīgā un tajā diskutējamiem jautājumiem:

- NATO Rīgas samita informatīvā telts Latvijas pilsētās,
- diskusiju cikls par NATO tematiku Latvijas vidusskolās un konkurss vidusskolēniem,
- konkurss un vieslekciju cikls par aktuāliem starptautiskās drošības jautājumiem Latvijas augstskolās,

- starptautisks zīmēšanas konkurss «Uzzini par NATO!»,
- Dailes teātri informatīvi izklaidējošs pasākums «Atvērtā māja», veltīts NATO tēmai,
- Rīgas pilsētas noformējums ar pakāpenisku NATO samita atribūtikas iekļaušanu.

Pirms NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes tika organizēti pasākumi Latvijas sabiedrībai, viesiem un medijiem par aktuāliem tās darba kārtības jautājumiem:

- Rīgas konferencē starptautiski pazīstami akadēmiķi, galveno viedokļu līderi, eksperti drošības politikas jomā, žurnālisti un starptautisko institūciju pārstāvji diskutēja par aktuāliem NATO jautājumiem;
- Jauno līderu forums pulcēja vairāk nekā 50 jaunus profesionāļus, lai apspriestu izaicinājumus, ar kuriem saskaras NATO.

Sanāksmes laikā norisinājās vairāki nozīmīgi pasākumi:

- alianses transformācija un militārās spējas tika demonstrētas lidostā «Rīga», kur bija iespējams apskatīt NATO lidmašīnu C-17. Latvijas Valsts prezidente sarunā ar žurnālistiem uzsvēra, cik svarīgi Latvijai ir uz savas zemes redzēt NATO Gaisa spēku spējas un kapacitāti, kas reizē ir arī apliecinājums Latvijas suverenitātes un drošības garantijām no NATO puses;

NATO ģenerālsekretārs Jāps de Hops Shēfers ar kundzi, Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga ar kungu, NBS komandieris brīgādes ģenerālis Juris Maklakovs un aizsardzības ministrs Atis Slakteris, aplūkojot Latvijas stendu izstādē par NATO transformāciju. 2006. gada novembris.

Latvijas stends izstādē par NATO transformāciju. 2006. gada novembris.

- pārmaiņas aliansē bija skatāmas NATO transformācijai veltītā izstādē, kura atspoguļoja NATO attīstību un sasniegumus gan moderno tehnoloģiju izmantošanā, gan misiju daudzveidībā un lēmumu pieņemšanā;
- NATO samita ievadā notika Gruzijas īstenotās aizsardzības politikas atbalstam veltīta apaļā galda diskusija, kurā Latvijas aizsardzības ministrs un ASV Senāta Ārlietu komisijas priekšsēdētājs tikās ar Gruzijas parlamenta spikeri un pārrunāja Gruzijas sasniegumus aizsardzības jomā, kā arī pauda atbalstu tās turpmākajiem centieniem ceļā uz NATO.

Latvija atbalstīja un ir gandarīta, ka NATO samita laikā programmā «Partnerattiecības mieram» tika uzņemtas

Serbija, Bosnija un Hercegovina, Melnkalne, kā arī zinīgi vērtēta Adrijas hartas valstu, Gruzijas un Ukrainas iespējamā dalība šajā programmā.

Sanāksmē tika atbalstīta NATO sadarbība ar valstīm, kuras sniedz ieguldījumu pasaules drošības stiprināšanā (Japānu, Austrāliju, Dienvidkoreju u. c.). Arī Latvija atbalsta ciešāku NATO sadarbību ar globālajiem partneriem, īpaši uzsverot šo valstu ieguldījumu drošības stiprināšanā, t. sk. dalību starptautiskajās operācijās.

Kopumā NATO Rīgas samita dienās Latvija uzņēma ap 2500 delegāciju pārstāvjus un aptuveni 1500 žurnālistus.

NATO Militārās komitejas priekšsēdētāja ģenerāļa Reija Heno oficiālā vizīte Latvijā. 2006. gada novembris.

2. 3. Jaunās politikas iniciatīvas un to finansējums

Nr.	Rīcība	Mērķis	Ieviešanas laiks	Nepieciešamie līdzekļi, LVL
1.	Pretgaisa aizsardzības sistēmu iegāde	Nodrošināt spēju reaģēt gaisa apdraudējuma gadījumā	2006.—2011. g.	2007. g. — 4 280 000 2008. g. — 3 720 000 2009. g. — 4 300 000
2.	Pretmīnu cīņas spēju attīstība	Nodrošināt kuģošanas drošību LR jurisdikcijai pakļautajos ūdeņos. Deleģēt Jūras spēku vienības dalībai NATO reaģēšanas spēkos	2006.—2012. g.	2007. g. — 5 620 000 2008. g. — 5 620 000 2009. g. — 5 620 000
3.	Patruļkuģu flotes atjaunošana	Nodrošināt pastāvīgu gatavību veikt cilvēku glābšanas un meklēšanas operācijas LR jurisdikcijai pakļautajos ūdeņos	2006. — 2010. g.	2007. g. — 4 000 000 2008. g. — 3 800 000 2009. g. — 2 000 000
4.	Jūras novērošanas spēju attīstība	Nodrošināt pastāvīgu kuģošanas kontroli LR jurisdikcijai pakļautajos ūdeņos, uzlabot cilvēku glābšanas un meklēšanas operāciju veikšanu	2006. — 2011. g.	2007. g. — 4 000 000 2008. g. — 4 000 000 2009. g. — 4 000 000
5.	NBS karavīru dzīvojamā fonda attīstība	Nodrošināt dienesta interesēs pārvietoto karavīru sadzīves apstākļu kvalitāti	pastāvīgi	2007. g. — 1 500 000 2008. g. — 1 500 000 2009. g. — 1 000 000
6.	Ekipējuma iegāde	Nodrošināt karavīrus ar modernu ekipējumu atbilstoši NATO prasībām	pastāvīgi	2007. g. — 2 000 000 2008. g. — 2 000 000 2009. g. — 2 400 000
7.	Ieroču un munīcijas resursu atjaunošana	Nodrošināt NATO spēku attīstības mērķu izpildi un karavīru ekipēšanu ar modernu bruņojumu	pastāvīgi	2007. g. — 6 050 000 2008. g. — 6 050 000 2009. g. — 6 050 000
8.	Aizsardzības no masveida iznīcināšanas ieročiem attīstība	Nodrošināt vienību izdzīvošanas spēju masveida iznīcināšanas ieroču lietošanas gadījumā	pastāvīgi	2007. g. — 650 000 2008. g. — 300 000 2009. g. — 600 000
9.	Zemessardzes infrastruktūras attīstība	Uzlabot ēku un inženierkomunikāciju stāvokli	pastāvīgi	2007. g. — 1 007 000 2008. g. — 1 911 000 2009. g. — 915 000

2. 4. Iestādes darbības uzlabošanas sistēmas

Notikusi sadarbība ar LR Valsts kontroles un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbiniekiem.

Iekšējais audits

2006. gadā veikti 25 auditi, astoņi pēcauditi un viens audits 50% apmērā. Auditi veikti AM centrālajā aparātā, valsts aģentūrā «Latvijas Kara muzejs», Aizsardzības īpašumu valsts aģentūrā, valsts aģentūrā «Tēvijas sargs», Jaunsardzes centrā, kā arī NBS Apvienotajā štābā un NBS struktūrvienībās.

Auditējamās sistēmas bijušas — ministrijas un tās padotības iestāžu specifiskās sistēmas, finanšu vadība, dokumentu plūsma, fizisko personu datu aizsardzība, personāla vadība, darbības nodrošināšana, publiskais iepirkums, ministrijas kopējā pārvalde un vadība, informācijas tehnoloģija.

Auditu un pēcauditu rezultāti liecina, ka kopumā iekšējās kontroles sistēma AM centrālajā aparātā, ministrijas padotības iestādēs un NBS ir izveidota un darbojas efektīvi, priekšlikumi iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai tiek ņemti vērā un pakāpeniski ieviesti. Kopumā 2006. gadā bija paredzēts ieviest 126 audita ieteikumus, ir ieviesti 112 ieteikumi.

Materiālo un finanšu līdzekļu revīzijas

2006. gadā veiktas piecas finansiāli saimnieciskās darbības revīzijas un desmit tematiskās pārbaudes un/vai daļējas revīzijas finanšu disciplīnas ievērošanā un valsts mantas saglabāšanā ministrijas padotībā esošajās iestādēs un NBS. Revīzijās un tematiskajās pārbaudēs pārbaudīta finanšu disciplīnas ievērošana, naudas un materiālo vērtību likumīga, pareiza un lietderīga izmantošana, valsts īpašuma saglabāšana, grāmatvedības uzskaitē, darījumi ar pamatlīdzekļiem, norēķini ar budžetu, valsts mantas saglabāšana, valsts pasūtījumu piešķiršanas likumība, valsts aizsardzības mācību programmas nodrošināšana, jaunatnes militārās apmācības veikšana atbilstoši finansēšanas plāniem, starptautiskām mācībām paredzēto līdzekļu plānošana, izlietošana un kontrole.

Aizvadītajā gadā konstatēti noilgušo debitoru parādi un izdevumos nepamatoti norakstītas summas 93487,58 latu vērtībā, materiālo vērtību inventarizāciju iztrūkumi 5733,65 latu vērtībā, savukārt budžetā iemaksāti 2404 latu.

Veikto saimnieciski finansiālās darbības dokumentālo revīziju un tematisko pārbaudžu rezultātā trīs gadījumos ierosinātas dienesta izmeklēšanas.

Iepirkumu kontrole

AM Iepirkumu kontroles nodaļa 2006. gadā veikusi ministrijas, tās padotības iestāžu un NBS tehnisko specifikāciju izvērtēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nepieciešamības gadījumā nodrošinot arī neatkarīgu ekspertīzi. Notika arī iepirkumiem plānoto finanšu resursu salīdzināšana ar iepirkumu veicēja īstenotās tirgus izpētes datiem par plānotā iepirkuma priekšmetu, paredzamo līgumcenu un iepirkuma plānu paredzamā iepirkuma priekšmetam.

2006. gadā notikusi 1056 tehnisko specifikāciju izvērtēšana. Izvērtējot tehniskās specifikācijas, 165 gadījumos lūgts minētās tehniskās specifikācijas precizēt, papildināt vai arī pārstrādāt atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Ievērojot tehnisko specifikāciju un ar to saskaņošanu saistīto dokumentu kontroli, AM Iepirkumu kontroles nodaļa konstatējusi, ka pakāpeniski uzlabojas iesniegto tehnisko specifikāciju kvalitāte, tai skaitā atbildīgo amatpersonu attieksme pret publisko iepirkumu veikšanai nepieciešamo dokumentu sagatavošanu un noformēšanu.

No 2006. gada 1. maija veikta iepirkumu, kuru paredzamā līgumcena plānota lielāka par 1000 latiem, bet mazāka par 10 000 latu, datu bāzes izveidošana un uzturēšana. Datu bāzē publicēta ministrijas, tās padotības iestāžu un NBS informācija. Informatīvo paziņojumu publicēšana par iepirkumiem no 1000 līdz 10 000 latu nodrošināta arī AM mājaslapā.

Aizvadītajā gadā strādāts pie AM iekšējo normatīvo aktu bāzes sakārtošanas atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem publisko iepirkumu jomā.

Veiktas iepirkumu procedūru pārbaudes, lai izvērtētu Publisko iepirkumu likuma un 2006. gada 7. augusta AM noteikumu nr. 23-NOT «Iepirkuma plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība» prasību ievērošanu ministrijā, tās padotības iestādēs un NBS, rīkojot iepirkumu procedūras. Notikusi arī NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes vajadzībām veikto publisko iepirkumu pārbaude.

2006. gadā organizēts seminārs NBS struktūrvienību par iepirkumiem atbildīgajām amatpersonām, lai uzlabotu viņu zināšanas publisko iepirkumu jomā, kā arī iepazīstinātu ar novitātēm publisko iepirkumu reglamentējošos normatīvajos aktos.

2. 5. Aizsardzības ministrijas padotībā esošo iestāžu, t. sk. Nacionālo bruņoto spēku, darbības galvenie virzieni un rezultāti

Militārā dienesta iesaukšanas centrs

Saskaņā ar Latvijas valsts aizsardzības koncepciju, kurā noteikta militārā dienesta profesionalizācijas nepieciešamība, kā arī pildot Ministru kabineta 2003. gada 8. jūlija sēdes protokollēmumā «Par militārā dienesta profesionalizāciju un atteikšanos no obligātā militārā dienesta» noteikto, Militārā dienesta iesaukšanas centram (MDIC) 2006. gadam netika plānots uzdevums veikt iesaukumu obligātajā militārajā dienestā.

2006. gadā īstenoti pasākumi, lai līdz 2007. gada 31. janvārim sagatavotos MDIC un tā struktūrvienību — valsts militārā dienesta Kurzemes, Latgales, Vidzemes un Zemgales pārvalžu — likvidācijai un to funkciju nodošanai NBS Rekrutēšanas un atlases centram (RAC), Nodrošinājuma pavēlniecības Medicīnas nodrošinājuma centram un Zemessardzei. Aizvadītajā gadā sadarbībā ar NBS RAC veikta iesaucamo un mobilizācijas resursu uzskaitē un nodrošināts iesaukums profesionālajā dienestā un Zemessardzē.

Vispārējā piemērotība militārajam dienestam un veselības stāvoklis 2006. gadā MDIC ārstu komisijā pārbaudīts 811 personām, no kurām par derīgām militārajam dienestam atzīti 610 jeb 75,2% iesaucamo.

Jaunsardzes centrs

Jaunsardze ir jauniešu interešu izglītības forma, kuras mērķis ir jaunatnes izglītošana valsts aizsardzības jomā, patriotisma, pilsoniskās apziņas, biedriskuma, drošsirdības, fizisko spēju un disciplīnas sekmēšanā, kā arī jauniešu ieinteresēšana par militāro dienestu, tādējādi paplašinot motivēta profesionālā dienesta personālsastāva atlases iespējas.

Jaunsardzē 2006. gadā iestājies 1531 jaunsargs un kopumā tajā darbojušies 6530 jaunākās un vecākās grupas jaunsargi, no tiem — 1366 apvienotajā Rīgas/Zemgales novadā, 1462 Kurzemes novadā, 1836 Vidzemes novadā un 1866 Latgales novadā. Jaunsargu apmācība realizēta 70 Jaunsardzes bāzes skolās un 135 atbalsta skolās, novadītas 48 542 nodarbības 371 jaunsargu apmācību grupai.

Aizsardzības ministrs Atis Slakteris apbalvo labākos jaunsargus. 2006. gada decembris.

Jaunsargu zvēresta došanas ceremonija. 2006. gada janvāris.

Aizvadītajā gadā 249 jaunsargi piedalījušies sadarbības projektos ar Jaunsardzei radniecīgām organizācijām ārzemēs — Lietuvā, Igaunijā, Zviedrijā u. c. valstīs, 15 starptautiskajos pasākumos un 42 kultūras pasākumos, savukārt sadarbojoties ar pašvaldībām, organizēti 170 pasākumi.

Novados notikuši 232 pārgājieni, kuros piedalījušies 4925 jaunsargi, 42 nometnes, kurās piedalījušies 2577 jaunsargi un 392 cita veida pasākumi, kuros kopumā piedalījušies 6942 jaunsargi. Jaunsardzes galvenajos pasākumos — Jaunsardzes trešā apmācību gada nometnēs, Jaunsardzes dienā, Jaunsardzes salidojumā, Jaunsardzes novadu «Vīru spēlēs», Ziemassvētku kauju atceres un barikāžu pasākumos piedalījušies 2506 jaunsargi.

Trešā apmācību gada testus nokārtojuši un jaunsarga apmācību programmas noslēguma apliecību, kas atbilst NBS karavīru pamatapmācības (KO 11) programmas prasībām (NBS kareivja līmenis), saņēmuši 408 vecākās grupas jaunsargi.

2006. gadā Jaunsardzes apmācību beiguši 636 jaunsargi, no kuriem 48 dien NBS vienībās, 67 iestājušies Zemessardzē, 22 strādā policijas struktūrās un Valsts robežsardzē, 14 strādā citās spēku struktūrās (apsardzē), savukārt 106 jaunsargi turpina izglītību Latvijas Policijas akadēmijā un Valsts robežsardzes koledžā.

Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra

Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras (AĪVA) uzdevumi 2006. gadā bija AM valdījumā esošā nekustamā īpašuma, valsts militārās aizsardzības objektu un valsts aizsardzībai nomātā īpašuma apsaimniekošana, valsts militārās aizsardzības objektu celtniecības organizēšana, vides aizsardzības pasākumu veikšana valsts militārās aizsardzības objektos, kā arī preču un pakalpojumu iepirkumu procedūru veikšana AM, tās padotības iestāžu un NBS vajadzībām.

2006. gadā AĪVA organizējusi 284 iepirkuma procedūras — būvniecības un projektēšanas, preču un pakalpojumu iepirkumus. Par AĪVA rīkotajām iepirkumu procedūrām saņemtas 18 sūdzības un iesniegumi, no tām desmit bijušas nepamatotas, četras — pamatotas, trīs atsauktas, savukārt viens iesniegums netika izskatīts, jo pasūtītājs jau bija noslēdzis līgumu.

Aizvadītajā gadā noslēgti 44 līgumi par projektēšanas, būvniecības vai remontdarbu veikšanu un veikta būvuzraudzības un minēto līgumu izpildes kontrole, kā arī turpināta iepriekšējos gados noslēgto, t. i., pārejošo, līgumu izpilde un kontrole.

2006. gadā pabeigti būvniecības objekti, kuru līgumsummas ir virs 500 000 latu, — Apvienotais operāciju centrs, NBS Kājnieku skolas sporta kompleksa izbūves 1. kārtā Alūksnē, Bulļupes piestātnes izbūve NBS Jūras spēku bāzes Daugavgrīvas ostā, AM ēkas remontdarbi, kā arī NBS Instruktoru skolas teritorijas nožogojuma renovācija, teritorijas labiekārtošana, administratīvās ēkas fasāžu renovācija un teritorijas ārējo inženiertīklu rekonstrukcija.

2006. gadā veikti pārejošie būvniecības objekti, kuru līgumsummas pārsniedz 500 000 latu, — Nacionālās aizsardzības akadēmijas piecstāvu 1. mācību korpusa renovācija, tilta pār Gauju Ādažu autoceļā Ādaži—Kadaga un pievedceļu būvniecība, biroja ēkas rekonstrukcija/jaunbūve Grostonas ielā 2, Rīgā, NBS Sporta kluba peldbaseina ēkas rekonstrukcijas 1. kārtā, Gaisa operāciju centra ēkas būvdarbi Lielvārdē, kā arī administratīvās ēkas Ernestīnes ielā 34, Rīgā, 4. stāva izbūve, jumta nomaiņa, žoga izbūve, teritorijas labiekārtošana.

2006. gadā pārvaldīta un veikta uzraudzība AĪVA apsaimniekošanā esošajiem objektiem — Vagonu ielā 38, Rencēnu ielā 36, Rencēnu ielā 35, Dunavas ielā 13 un Ernestīnes ielā 34 — Rīgā; 1. maija ielā 7 — Preiļos; O. Kalpaka muzejā — Saldus rajonā; Staldzenes ielā 61 un Banģu ielā 63 — Ventspilī; Tunelio ielā 20 — Kauņā, Lietuvā.

Jūras spēku Buļļupes piestātņu pirmās kārtas atklāšana.
2006. gada oktobris.

NBS Instruktoru skola. 2006. gada novembris.

Pamatojoties uz NBS struktūrvienību bilancē un lietošanā esošo nekustamo īpašumu apsaimniekošanas un uzturēšanas funkciju pārņemšanas 1. kārtu, pārņemti objekti Krustabaznīcas ielā 9 un Slokas ielā 37a — Rīgā; «Lidosta «Rīga» 40» — Rīgas rajonā.

Vides aizsardzības jomā nodrošināta dažādu vides aizsardzības pasākumu izpilde, turpināta iespējami pieejamā teritoriju izpēte un monitorings, veikta mežu inventarizācija divos NBS objektos, kā arī īstenota ūdens un enerģijas resursu patēriņa izpēte un tā samazināšanas programmu izstrāde.

Aizvadītajā gadā sagatavots Eiropas Komisijas (EK) finanšu programmas *LIFE* projekts «Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana militārajā poligonā un *Natura 2000* teritorijā «Ādaži»» iesniegšanai EK un uzsākta šī projekta īstenošana. Sniegti arī atzinumi par zinātniskās pētniecības projektiem un ar vidi saistīto tiesisko aktu grozījumiem un reģionālo plānojumu projektiem.

AĪVA darbinieki piedalījušies starptautiskās sadarbības pasākumos, darba grupās un Baltijas jūras reģiona valstu aizsardzības sektora sadarbības stratēģijas vides aizsardzības jomā («*Rīga Initiative*») sekretariāta darbā AM divpusējo sadarbības plānu ietvaros. Notikusi arī līdzdalība NBS vides pārvaldības sistēmas ieviešanā un ar vides aizsardzību saistītu pasākumu organizēšanā.

Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»

Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs» (LKM) veic sabiedrības izglītošanu par militāro vēsturi, kā arī piedalās aizsardzības politikas realizēšanā. Muzejs veicina sabiedrības izglītošanu un attīstību, vācot, saglabājot, pētot, izstādot un popularizējot ar Latvijas militāro un politisko vēsturi saistītās garīgās un materiālās liecības.

2006. gadā muzeja apmeklētāju skaits dubultojies, sasniedzot 118 041; LKM apmeklējuši — 112 074, bet LKM filiāli «Ziemassvētku kauju muzejs» — 5967 cilvēki. Apmeklētāju skaita pieaugumu ir ietekmējusi ieejas maksas atcelšana no 2005. gada otrā pusgada.

Ziemassvētku kauju muzejā aizvadītajā gadā atklāta fortifikācijas brīvdabas ekspozīcija — rekonstruēti Pirmā pasaules kara nocietinājumi — tā ir vienīgā šāda veida brīvdabas ekspozīcija Baltijā. Jaunatklātā ekspozīcija saņēmusi arī Tūrisma attīstības valsts aģentūras balvu par veiksmīgāko kultūras tūrisma produktu 2006. gadā.

LKM atklātas piecas īslaicīgās izstādes — fotoizstāde «1991. gada janvāra barikāžu foto liecības», Zviedrijā internēto latviešu karavīru izdošana PSRS (foto, dokumenti, priekšmeti), V. Caunes (1901—1975) privātkolekcijas gleznas — batālijas un frontes laika studijas, Latvijas cilvēktiesību aizstāvēšanas grupas «Helsinki - 86» 20. gadadienai veltīta izstāde, izstāde «Latvijas Kara muzejam — 90».

Turpinot sadarbību ar novada muzejiem, LKM divas jaunizveidotās izstādes eksponēja Liepājas Vēstures un mākslas muzeja filiālē «Liepāja okupāciju režīmos».

Aizvadītajā gadā konservētas un restaurētas 696 muzeja vienības, muzeja krājums papildināts ar 4789 vienībām, izveidotas 2540 kartotēku kartītes, pārstrādātas un latviskotas 3635 likvidētā Revolūcijas muzeja zinātnisko dokumentāciju krājuma vienības.

Pētniecības darbā galvenais uzdevums bijis LKM zinātniskā rakstu krājuma VII sējuma sagatavošana. Krājumā publicēti muzeja speciālistu, kā arī citu zinātnisko institūciju un ārvalstu (Lietuvas, Krievijas, ASV, Polijas un Somijas) pētnieku darbi. Muzeja darbinieki strādājuši arī pie 25 pētnieciskajām tēmām, kuru rezultāti atspoguļoti izstādēs, lekcijās, referātos konferencēm, semināros u. c.

2006. gada septembrī, atzīmējot LKM dibināšanas 90. gadadienu, muzejs organizējis starptautisku konferenci par militāro muzeju lomu vēstures izpētē un saglabāšanā. Muzeja darbinieki piedalījušies arī divu starptautisku konferenču — «Nevardarbigā pretošanās. Latvijas pieredze» un «Latvija un Austrumeiropa 20. gs. 60.—80. gados» organizēšanā.

Lai aktivizētu starptautisko sadarbību un veicinātu muzeja atpazīstamību, divi muzeja darbinieki piedalījušies Starptautiskās muzeju padomes (*ICOM*) leroču un militārās vēstures komitejas (*ICOMAM*) konferencē «Formas tērpi: vakar, šodien, rīt». LKM pārstāvji līdzdarbojušies arī desmit citu institūciju organizētajās zinātniskajās konferencēs Latvijā un ārvalstīs.

Valsts aģentūra «Tēvijas sargs»

Valsts aģentūra «Tēvijas sargs» sniedz valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī fiziskām un juridiskām personām informatīvos pakalpojumus valsts aizsardzības jomā.

2006. gadā aģentūra par savas darbības prioritātēm izvirzīja — sabiedrības informēšanu par AM, NBS un to struktūrvienību darbību, NBS profesionalizācijas plāna informatīvu nodrošināšanu, militārā žurnāla «Tēvijas Sargs» izdošanu un citu informatīvo un prezentācijas materiālu sagatavošanu, dažādu ar aizsardzības tematu saistītu projektu īstenošanu.

Aizvadītajā gadā aģentūra turpināja izdot ikmēneša militāro žurnālu «Tēvijas Sargs» — vienīgo izdevumu latviešu valodā, kurā pieejama detalizēta militāra rakstura informācija un vispilnīgākā informācija par aktualitātēm aizsardzības jomā. 2006. gadā izdoti 12 militārā žurnāla numuri, katrs 5000 eksemplāru tirāžā.

Sabiedrisko attiecību projektu īstenošanā sabiedrības informēšanai un izglītošanai valsts aizsardzības jomā

notikusi sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām — Latvijas Ārpolitikas institūtu, Ārlietu ministriju, Latvijas Transatlantisko organizāciju, Latvijas Transatlantisko jauniešu klubu, Latvijas Rezerves virsnieku asociāciju, Lauku bibliotēku atbalsta biedrību, J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeju, Latvijas Universitātes žurnāla «Latvijas Vēsture» fondu, Rakstniecības, teātra un mūzikas muzeja izdevniecību «Pils», producentu grupu «Divi putni», SIA «Labvakar», SIA «Apgāds Zelta grauds», Rīgas Brāļu kapu un Latvijas vēsturiskā mantojuma fondu.

Nodrošinot nozīmīgāko aizsardzības jomas notikumu video un foto dokumentēšanu Latvijā un ārvalstīs, filmēti 240 un fotografēti 247 pasākumi. Lai produktīvāk veiktu informēšanas funkciju, aģentūras veidotie videoapskati un videofilmas dublētas arī angļu valodā.

Izmantojot uzfilmētos materiālus, sagatavoti 12 ikmēneša videoapskati, četras videofilmas, trīs videoklipi un 17 dažādi citi videomateriāli. Sadarbībā ar SIA «Labvakar» pārraidīšanai sagatavoti 36 militāri patriotiski oriģinālradijumi par valsts aizsardzības tematiku «Laiks vīriem?».

Atbalstot aizsardzības tematikai veltītu televīzijas raidījumu veidošanu reģionālajās televīzijās, atbilstoši aģentūras noslēgtajiem līgumiem sadarbībā ar reģionālajām televīzijām Liepājā, Rēzeknē un Valmierā izveidoti un pārraidīti 36 raidījumi par valsts aizsardzības tematikas aktualitātēm Latvijas novados — Kurzemē, Latgalē un Vidzemē.

Valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra»

Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras darbības mērķis ir valsts politikas īstenošana ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā.

Izrāde «Vēlais viesis». 2006. gada aprīlis.

Aizsardzības ministrs Atis Slakteris un viens no grāmatas «Latvija — PSRS karabāze» autoriem Ilgonis Upmalis grāmatas prezentācijas pasākumā. 2006. gada septembris.

Aģentūra iegūst, apstrādā un uztur ģeogrāfiskos pamatdatus civilajām un militārajām vajadzībām, veido un attīsta vienotu ģeogrāfisko pamatdatu informācijas sistēmu, kā arī atbilstoši kompetencei sadarbojas ar valsts un pašvaldību iestādēm, NATO dalībvalstīm, ES institūcijām un starptautiskajām kompetentajām organizācijām, sniedzot tām un sabiedrībai ģeodēzisko, kartogrāfisko un ģeotelpisko informāciju.

2006. gadā LĢIA tika uzņemta Eiropas valstu Nacionālo kartogrāfijas un kadastra aģentūru asociācijā *EuroGeographics*.

Ģeodēzijas jomā nodrošināta 19 Globālās pozicionēšanas sistēmas bāzes staciju datu regulāra pieejamība internetā, apsekoti 1800 ģeodēziskie punkti un veikta valsts ģeodēziskā tīkla 22 ģeodēzisko punktu atkārtota uzmērīšana. Apkopota arī informācija par valsts ģeodēziskā tīkla 673 punktu gravimetriskajām vērtībām visā Latvijas teritorijā (t. i., zemes virsmas konkrētās vietas vai punkta smaguma spēka vērtības vienotā pasaules atskaītes sistēmā).

Valsts nivelēšanas pamattīkla atjaunošanas ietvaros veikti nivelēšanas darbi 371 km garumā (t. i., dabā vidēji ik pēc 2,5 kilometriem uzmērīti nostiprināti punkti, lai iegūtu punktu augstumu vērtības virs jūras līmeņa vienotā Baltijas normālo augstumu sistēmā).

Valsts magnetometrisko mērījumu sistēmas izveidošanas un uzturēšanas ietvaros ierīkoti, apsekoti un veikti magnetimetriskie mērījumi sešiem punktiem (t. i., dabā nostiprināti punkti, kuros noteikts zemes magnētiskā lauka virziens un kopējā magnētiskā lauka intensitāte).

2006. gadā turpināta Latvijas un Baltkrievijas valsts robežas demarkācija, uzsākot robežas kartēšanu.

Sadarbībā ar UNESCO komiteju 2005. gadā divi Strūves ģeodēziskā loka punkti Sestukalns un Jēkabpils iekļauti UNESCO pasaules aizsargājamo kultūrvēsturisko pieminekļu sarakstā. 2006. gadā minētie punkti ietverti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā un pie tiem līdzīgi kā citās valstīs atklātas informatīvās plāksnes; LĢIA izdevusi arī informatīvos bukletus par šo ģeodēzisko loku. Strūves ģeodēziskais loks ir viena no metodēm Zemes izmēru un formas noteikšanai, tas stiepjas no Ziemeļu ledus okeāna līdz Melnās jūras piekrastei 2820 km garumā un savā ceļā šķērso desmit valstis, t. sk. Latviju.

2006. gadā aģentūra piedalījies Rīgā notikušā Starptautiskās ģeodēzijas asociācijas (IAG) apakškomitejas EUREF simpozija organizēšanā, kā arī sagatavojusi kartogrāfiskos materiālus NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes dalībniekiem.

Kartogrāfijas jomā militārajām vajadzībām pabeigta Latvijas topogrāfiskās kartes M1:50 000 iespiešana un uzsākta tās atjaunošana. Uzsākta zemo lidojumu kartes M1:500 000 veidošana visai valsts teritorijai, kā arī turpināta kopējo operāciju kartes M1:250 000 atjaunošana. Izgatavotas Liepājas un Rīgas pilsētu plānu kartes M1:25 000, kā arī veikta vairāku militāro datu formātu ieviešana. Minētās kartes izgatavotas atbilstoši NATO standartiem.

Civilajā versijā pabeigta LR satelītkartes M1:50 000 atjaunošana, turpināta Latvijas topogrāfiskās kartes M1:50 000 sagatavošana un topogrāfisko karšu M1:10 000 izgatavošana un aktualizācija. Veikta satelīttēlu apstrāde Rīgas un Jūrmalas pilsētas teritorijām, pēc klientu pasūtījuma izgatavotas ortofotokartes un topogrāfiskie plāni M1:2000 Latvijas pilsētām un blīvi apdzīvotām vietām. Izmantojot «Phare» programmas līdzekļus, ļoti augstā precīzītātē apstrādāti Latvijas teritorijas Vidzemē un Latgalē iegūtie lāzerskenēšanas dati.

Aizvadītajā gadā sagatavots vietvārdu katalogs «Latvijas ciemi. Nosaukumi, ģeogrāfiskais izvietojums», veikta militārā vietvārdu kataloga izveide, kā arī vietvārdu datu bāzē ievadīta informācija par 6000 ģeogrāfiskajiem nosaukumiem Latvijā.

Militārās izlūkošanas un drošības dienests

2006. gadā Militārās izlūkošanas un drošības dienests (MIDD) pildīja Valsts drošības iestāžu likumā tam noteiktos uzdevumus — nodrošināja AM, tās padotībā esošās iestādes un NBS ar to darbībai nepieciešamo pretizlūkošanas un izlūkošanas informāciju. Dienests veica pasākumus, lai atklātu un sadarbībā ar citām valsts drošības iestādēm novērstu ārvalstu speciālo dienestu, organizāciju vai atsevišķu personu graužošu darbību aizsardzības sistēmā. Tika īstenoti arī pasākumi, lai aizsargātu valsts noslēpumu AM, tās padotībā esošajās iestādēs un NBS, un kontrolēta to izpilde.

Drošības iestāde pārbaudīja arī pretendentes, kas vēlas saņemt speciālās atļaujas (licences), kuras izsniedz AM atsevišķu licencēšanai pakļautu komercdarbības veidu veikšanai, kā arī sniedza atzinumus par speciālo atļauju izsniegšanu.

MIDD veica klasificēto sakaru sistēmu paplašināšanu Latvijā, nodrošināja informācijas apmaiņu ar NATO un ES struktūrām un partnervalstīm, kā arī piedalījās NATO aģentūrās, komitejās un darba grupās.

Aizvadītajā gadā tika pārbaudīta personu un telpu atbilstība drošības prasībām AM, tās padotībā esošajās

iestādēs, NBS, militārajos objektos, kā arī iestādēs, organizācijās un uzņēmumos (uzņēmēj sabiedrībās), kuru darbība ir saistīta ar valsts noslēpumu militārās aizsardzības jomā.

Sadarbībā ar Satversmes aizsardzības biroju notika komercsabiedrību sākotnējās pārbaudes, kuras pretendē uz industriālās drošības sertifikātu saņemšanu.

Ievērojamu darba apjomu 2006. gadā veidoja pasākumu kompleksi, kas tika īstenoti, lai nodrošinātu NATO samita veiksmīgu norisi Rīgā.

Nacionālie bruņotie spēki

NBS sastāv no NBS Apvienotā štāba, Sauszemes spēkiem, Jūras spēkiem, Gaisa spēkiem, Zemessardzes, Nodrošinājuma pavēlniecības, Mācību vadības pavēlniecības, Saeimas un Valsts prezidenta drošības dienesta, Militārās policijas un Speciālo uzdevumu vienības.

Sauszemes spēki (SZS)

2006. gadā ieviesta SZS jaunā struktūra, kā arī turpināta SZS Brigādes štāba un Štāba rotas personālsastāva atlase.

Aizvadītajā gadā nodrošināta nesprāgušās municijas neitralizēšanas vada kaujas gatavība — 30 dienas, kā arī veikta SZS karavīru sagatavošana un nosūtīšana dalībai starptautiskajās operācijās.

Jūras spēki (JS)

2006. gadā dalībai starptautiskajās operācijās sagatavots pretmīnu kuģis «Namejs», kā arī sāka ūdenslidēju atminētāju komandas izveide atbilstoši NATO prasībām.

Pārskata gadā sāka Jūras novērošanas sistēmas modernizācija, kā arī attīstītas JS spējas cilvēku meklēšanas un glābšanas darbu koordinēšanā un veikšanā jūrā, arī jūrā notikušo avāriju seku un piesārņojuma ar naftas produktiem likvidēšanā un dalība ekoloģiskajā uzraudzībā.

2006. gadā JS saņēma 260 avārijas signālus — 80 gadījumos bija nepieciešams iesaistīties cilvēku glābšanā, ko veica dežūrējošie JS flotiles kuģi, bet 16 gadījumos cilvēku glābšanas operācijā piedalījās arī Gaisa spēku helikopteri, evakuējot sešus cietušos. Kopumā aizvadītajā gadā tika izglābti 107 cilvēki un atrasti deviņi jūrā bojāgājušie.

Sadarbībā ar zvejas inspektoriem Jūras spēku flotiles

Jūras spēku kuģis "Virsaitis" mācībās MCOPLAT. 2006. gada maijs.

kuģi pērn jūrā pavadīja 671 stundu, veicot 3540 jūras jūdzes. Šajos reidos inspektori pārbaudīja 41 individuālo zvejnieku un 31 makšķernieku, 38 zvejas laivas un 15 kuģus. Reidos tika izņemtas 194 nelikumīgas zvejošanas ierīces un sodīti 12 zvejnieki un deviņi makšķernieki.

Gaisa spēki (GS)

2006. gadā sāks ieviest GS jauno struktūru, savukārt, piesaistot NATO drošības investīciju programmas līdzekļus, uzsākts Lielvārdes militārās bāzes projekts.

GS pērn snieguši uzņemošās valsts atbalstu sabiedroto NATO valstu spēkiem gaisa telpas patrulēšanā, kā arī sākuši vienas pretgaisa aizsardzības baterijas sagatavošanu dalībai NATO vadītajās operācijās Bataljona kaujas grupas sastāvā.

Aizvadītajā gadā notikuši cilvēku un objektu meklēšanas un glābšanas darbi.

Nodrošinot cietušo evakuāciju ar gaisakuģiem, 2006. gadā 24 reizes sniegts atbalsts Katastrofu medicīnas centram, uz Rīgas medicīniskās aprūpes iestādēm helikopteros transportējot 61 slimnieku no Latvijas reģioniem.

GS helikopteri trīs reizes tika iesaistīti pazudošo personu meklēšanā, septiņas reizes izmantoti valsts robežas apsekošanai. Helikopteri veikuši arī desmit ugunsdzēsības operācijas, lai dzēstu plašus mežu ugunsgrēkus Rīgas rajonā. Trīs reizes GS helikopteri ar ugunsdzēsamo ierīci «*Bemby Bucket*», kas spēj uzņemt trīs tonnas ūdens jebkurā atklātā ūdenstilpnē, piedalījušies mežu ugunsgrēku dzēšanā Lietuvā un Igaunijā. Savukārt Pārtikas un veterinārā dienesta uzdevumā GS veikuši 80 lidojumus, valsts teritorijā izvietojot trakumsērgas vakcīnas lapsām un jenotsuņiem.

Zemessardze (ZS)

2006. gadā veikta ZS pretgaisa aizsardzības bataljona, aizsardzībai no masu iznīcināšanas ieročiem bataljona, artilērijas bataljona un inženiertehniskā bataljona specializācija.

Aizvadītajā gadā nodrošināta kaujas vienību kaujas un mobilizācijas gatavība, kā arī civilmilitārās sadarbības funkcionālo speciālistu un zemessargu sagatavošana dalībai NATO vadītajās starptautiskajās militārajās operācijās.

2006. gadā ZS veikusi arī sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšanu. Saņemti 892 izsaukumi, atrasti un iznīcināti 4483 sprādzienbīstami priekšmeti, no tiem 1906 artilērijas lādiņi un 1419 mīnmetēju mīnas, 938 granātas, 128 aviācijas bumbas, 62 mīnas un 30 raķetes.

Nodrošinājuma pavēlniecība (NP)

2006. gadā īstenota NBS vienību visu veidu apgāde Latvijā un starptautisko militāro operāciju rajonos, nodrošināta NBS vienību medicīniskā aprūpe, kā arī NBS vienību transportēšana uz operāciju rajoniem un atpakaļ.

Aizvadītajā gadā izveidota nacionālā atbalsta vadības un koordinācijas grupa un attīstītas atbilstošas nacionālā atbalsta spējas, pilnveidota ekipējumu iegādes sistēma NBS vienībām. Sagatavota arī Nacionālā atbalsta elementa vienība, lai spētu nodrošināt NBS vienību apgādi starptautisko operāciju rajonā.

2006. gadā nodrošināta arī pārvietošanās kontroles vienības kaujas gatavība — 180 dienas.

Mācību vadības pavēlniecība (MVP)

2006. gadā izstrādātas militārās doktrīnas un tās pilnveidotas atbilstoši NATO standartiem, nodrošināta NBS reglamentu, mācību programmu un apmācību standartu izstrāde, kā arī izvērsamo spēku personāla valodas mācības atbilstoši NATO prasībām.

MVP veikusi NBS personālsastāva rekrutēšanu, atlasī un individuālo apmācību, kā arī personāla un ekipējuma tabulu izstrādi.

Aizvadītajā gadā ieviestas NATO prasībām atbilstošas programmas aizsardzībai no radioaktīvajām, bioloģiskajām un ķīmiskajām vielām, kā arī sāka mācību programmu izstrāde SZS vienību apmācībai ekstremālos klimatiskajos apstākļos.

Saeimas un Valsts prezidenta drošības dienests (SVPDD)

SVPDD 2006. gadā nodrošinājis Valsts prezidenta un Saeimas amatpersonu aizsardzību 15 iekšzemes vizišu un pasākumu laikā, 52 ārvalstu vizišu laikā un uzaicināto ārvalstu amatpersonu un starptautisko organizāciju pārstāvju 31 vizītes laikā Latvijā. Nodrošināta arī personiskā apsardze un norises objektu apsardze NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes laikā.

Militārās policijas Starptautisko operāciju vada mācības. 2006. gada jūnijs.

Militārā policija (MP)

2006. gadā sagatavots MP Starptautisko operāciju vads NATO reaģēšanas spēkiem un uzsākta MP nodaļas sagatavošana SZS bataljona kaujas grupai.

MP veikusi septiņu stacionāro objektu apsardzi, nodrošinājusi 249 eskortus un pavadišanas, 25 patruļas, 33

drošības un kārtības nodrošināšanas pasākumus, 29 klasificēto materiālu pārvadājumus.

Aizvadītajā gadā uzsākti 115 un izbeigti 74 kriminālprocesi, savukārt 29 kriminālprocesi nosūtīti prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

Militārās policijas Starptautisko operāciju vads treniņa laikā. 2006. gada jūnijs.

Aizsardzības ministrijas budžets un tā izlietojums

3. 1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

2006. gadā programmas «Valsts aizsardzība, drošība un integrācija NATO» budžets bija 206 100 669 latu jeb 1,9% no IKP. AM budžets 2006. gadā bija 176 092 886 latu jeb 1,62% no IKP, t. sk. dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem — 173 608 025 latu. Plānotie maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi (ieņēmumi no iznomātiem objektiem, NBS sporta kluba sniegtie pakalpojumi u. c.)

bija 1 304 445 latu. Faktiskā pašu ieņēmumu izpilde — 1 313 669 latu.

2006. gada beigās AM slēgtie budžeta asignējumi bija 3 350 211 latu.

2006. gadā AM valsts budžetā atguvusi iztrūkumus 35 792 latu vērtībā.

Aizsardzības ministrijas līdzekļu izlietojums

Nr. p. k.		2005. gads, faktiskā izpilde (LVL)	2006. gada plāns (LVL)	2006. gads, faktiskā izpilde (LVL)
1.	Ieņēmumi kopā	111 620 595	176 076 050	175 099 314
1. 1.	Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	111 093 438	173 608 025	173 608 025
1. 2.	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	527 157	1 304 445	1 313 669
1. 3.	Ārvalstu finansiālā palīdzība		1 163 580	177 620
2.	Izdevumi kopā	111 498 093	176 092 886	171 438 203
2. 1.	Uzturēšanas izdevumi kopā	94 142 848	127 632 720	125 615 144
2. 1. 1.	Atalgojumi	37761 743	43 927 707	43 897 242
2. 1. 2.	Komandējumi	4 779 186	5 052 823	4 974 781
2. 1. 3.	Subsidijas un dotācijas	6 171 447	8 017 303	7 943 158
2. 2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem kopā	17 355 245	48 460 166	45 823 059
2. 2. 1.	Inventāra iegāde	1 580 678	4 401 932	4 256 697
2. 2. 2.	Kapitālais remonts	9 267 937	27 819 081	25 736 013
2. 2. 3.	Investīcijas	6 372 667	15 724 234	15 387 689
3.	Nodarbinātība			
3. 1.	Faktiskais nodarbināto skaits aizsardzības sistēmā	7491	7823	7496
3. 2.	Vidējā darba alga	420	468	488

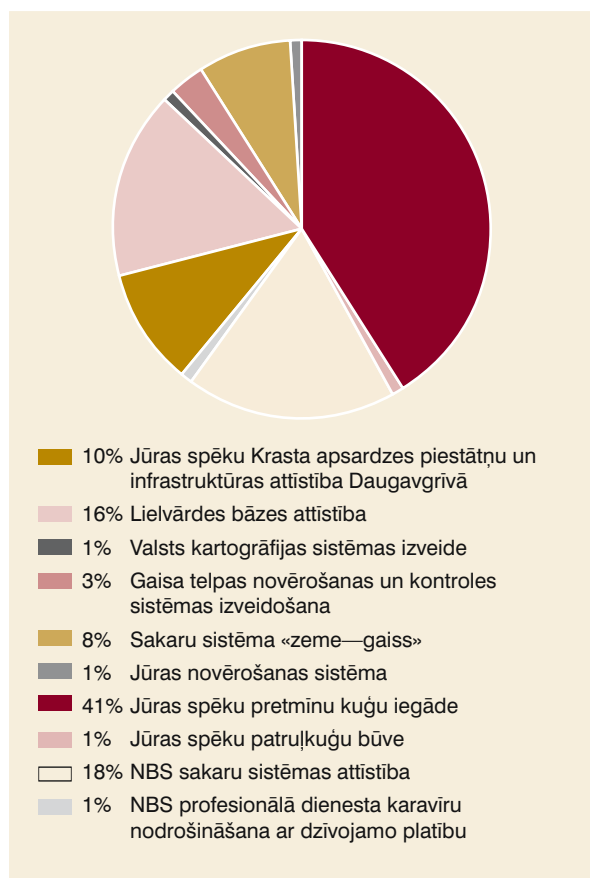
Investīcijas

Investīcijām 2006. gadā izlietoti 15 387 688 latu jeb 8,98% no AM budžeta.

2006. gadā AM Valsts investīciju programmā ir īstenojusi desmit projektus.

Projekts	2006. gads, milj. LVL
Jūras spēku krasta apsardzes pietātnu un infrastruktūras attīstība Daugavgrīvā	1,464
Lielvārdes bāzes attīstība	2,502
Valsts kartogrāfijas sistēmas izveide	0,077
Gaisa telpas novērošanas un kontroles sistēmas (BALTNET) izveidošana	0,485
Sakaru sistēma «zeme—gaiss» (Air Policing)	1,2
Jūras novērošanas sistēma	0,2
Jūras spēku pretminu kuģu iegāde	6,325
Jūras spēku patruļkuģu būve	0,156
NBS sakaru sistēmas attīstība	2,763
NBS profesionālā dienesta karavīru nodrošināšana ar dzīvojamo platību	0,215
Kopā	15,387

Aizsardzības ministrijas Valsts investīciju programmas projekti

AM resora investīciju projektu uzraudzību un realizāciju veica Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra, realizējot 25,78% no Valsts investīciju programmas (VIP) kopējā finansējuma, un NBS Apvienotais štābs, kurš realizē investīciju izpildi ar sekojošām apakšvienībām:

- NBS vadība, realizēti 0,5% no kopējā VIP finansējuma;
- Gaisa spēki, realizēti 10,95% no kopējā VIP finansējuma;
- Jūras spēki, realizēti 43,42% no kopējā VIP finansējuma;
- Nodrošinājuma pavēlniecība, realizēti 19,36% no kopējā VIP finansējuma.

AM 2006. gada VIP raksturojums:

- projektam «Jūras spēku krasta apsardzes pietātnu un infrastruktūras attīstība Daugavgrīvā» piešķirts 9,51% no AM VIP 2006. gadā tika pabeigta pietātnu izbūves 1. kārtā;
- projektam «Lielvārdes bāzes attīstība» atvēlēti 16,26% no AM VIP. 2006. gadā izstrādāts inženier-komunikāciju izbūves projekts un turpināts darbs pie ārējās elektroapgādes tīkliem, ūdenssaimniecības un kanalizācijas tīklu izbūves;
- projektā «Valsts kartogrāfijas sistēmas izveide» investēti 0,5% no AM VIP. 2006. gadā turpinātas pamatlīdzekļu iegādes, kas nodrošina datu glabāšanu, nopirkta licences, programmatūra un tehnika;
- projektam «Gaisa telpas novērošanas un kontroles sistēmas izveidošana» atvēlēti 3% no AM VIP. 2006. gadā turpināta bāzes apgāde ar elektroiekārtām;
- projektam «Sakaru sistēma «zeme—gaiss» piešķirti 7,8% no AM VIP. 2006. gadā tika investēti radiosakaru aprīkojumā;
- projektā «Jūras novērošanas sistēma» investēti 1,3% no AM VIP. 2006. gadā projekta ietvaros veiktas izbūves Jūras spēku flotilē un Bullupes pietātnē;
- projekta «Jūras spēku pretminu kuģu iegāde» izmaksas veidoja 41,11% no AM VIP. 2006. gadā tika izdarīti kuģu iegādes maksājumi un notika iegādāto kuģu komandas apmācība;
- projektam «Jūras spēku patruļkuģu būve» atvēlēti 1,01% no AM VIP. 2006. gadā norisinājās darbs pie patruļkuģu būves projektēšanas;

- projektam «NBS sakaru sistēmas attīstība» piešķirti 17,96% no AM VIP. 2006. gadā investīcijas tika ieguldītas elektroiekārtās un sistēmās;
- projektam «NBS profesionālā dienesta karavīru nodrošināšana ar dzīvojamo platību» atvēlēti 1,4% no AM VIP. 2006. gadā tika izstrādāts projekts un uzsākta rekonstrukcija karavīru dzīvojamajām platībām.

Visi Aizsardzības ministrijas 2006. gadā Valsts investīciju programmā iekļautie projekti tika realizēti saskaņā ar plānoto pasākumu grafiku un Valsts investīciju programmai paredzēto līdzekļu ietvaros.

Kapitālie izdevumi

2006. gadā kapitālajiem izdevumiem no AM budžeta izlietoti 30 435 670 lati jeb 17,75%:

- kustamo īpašumu iegādei 4 256 697 lati,
- mākslas priekšmetu un muzeja eksponātu iegādei 11 002 lati,
- intelektuālo īpašumu iegādei 252 402 lati,
- nekustamo īpašumu iegādei 6500 lati,
- kapitālajiem remontiem 25 736 013 lati,
- ES līdzfinansēto projektu pasākumu īstenošanai 163 056 lati,
- zemes iegādei 9700 lati.

Aizsardzības sistēmas personāla izmaksas

2006. gadā personāla uzturēšanai pavisam izlietoti 63 035 993 lati:

- atalgojumam 43 897 242 lati,
- valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām 9 533 561 lats,
- ēdināšanas izdevumiem un uzturdevas kompensācijai naudā 5 903 391 lats,
- formas tērpu iegādei 1 556 129 lati,
- militārpersonu izdienas pensijām 2 144 710 lati,
- kadetu stipendijām 960 lati.

2006. gadā AM personālam tika izlietoti 36,77% no kopējā AM budžeta. Formas tērpu un ietērpa (veļas, apģērbi,

apavu) iegādi centralizēti veica NBS Nodrošinājuma pavēlniecība, līdzekļi tika plānoti apakšprogrammā 22. 08. 00. «Nodrošinājuma pavēlniecība».

Vienību uzturēšanas izmaksas

2006. gadā vienību uzturēšanas izdevumi no AM budžeta bija 62 578 851 lats jeb 36,5%. Vienību uzturēšanas izmaksās iekļauti visu veidu izdevumi, kas attiecas uz komunālajiem maksājumiem, degvielas iegādi, ekspluatācijas izmaksām, maksu par pakalpojumiem, enerģētisko materiālu iegādi, rezerves daļām, bruņojumu, munīciju u. c. specifiskas lietošanas materiāliem.

Galvenie izdevumi:

- sakari — 1 533 952 lati,
- VAS "Valsts informācijas tīkla aģentūra" pakalpojumi — 19 125 lati,
- komandējumu, mācību un dienesta braucieni — 4 974 781 lats,
- apkurei, apgaismošanai un enerģētisko materiālu iegādei — 4 086 870 lati,
- medikamentu iegādei, veselības aizsardzības pasākumu apmaksai — 705 800 lati,
- bruņojuma, munīcijas un citu specifiskas lietošanas materiālu iegādei — 15 000 017 lati,
- ēku, būvju, telpu un kustamā īpašuma kārtējam remontam un uzturēšanai — 7 669 896 lati.

Aizsardzības ministrijas 2006. gada budžeta izpildes procentuālais sadalījums

3. 2. Aizsardzības ministrijas 2006. gada budžeta programmas

Programmas nosaukums	Budžets, LVL
Valsts aizsardzības vadība un administrācija	13 485 643
Valsts militārā dienesta uzskaites un iesaukšanas nodrošināšana	917 400
Valsts drošības aizsardzība	4 646 234
Kara muzejs	718 499
Iemaksas starptautiskajās organizācijās	1 531 559
Remonti un celtniecība	28 200 187
Dotācija Latvijas Nacionālo partizānu apvienībai	29 900
Dotācija Latvijas Nacionālo karavīru biedrībai	17 960
Nacionālie bruņotie spēki	117 338 100
Aizdevumi virsniekiem, kuri apguvuši virsnieka pamatkursu Nacionālajā aizsardzības akadēmijā	8 000
Jaunsardze	1 251 493
Ģeodēzija un kartogrāfija	2 988 512
Dotācija biedrībai «Lāčplēsis»	1 000

Programma «Valsts aizsardzības vadība un administrācija»

Programmas mērķis ir nodrošināt Latvijas militārās aizsardzības vadību, tās galvenie uzdevumi — valsts aizsardzības politikas īstenošana, Latvijas dalības NATO un starptautiskās sadarbības nodrošināšana, aizsardzības ministra iespēju nodrošināšana veikt civilo kontroli pār NBS, kā arī sabiedrības informēšana par valsts aizsardzības politiku.

No programmas tiek finansēts AM centrālais aparāts, militārpersonu pensiju fonds, Latvijas militārie atašēji un pārstāvji, valsts aģentūra «Tēvijas sargs» un ar integrāciju NATO saistīto pasākumu realizēšana.

Programma «Valsts militārā dienesta uzskaites un iesaukšanas nodrošināšana»

Programmas finansējums atvēlēts Militārā dienesta iesaukšanas centram un tā teritoriālajām struktūrvienībām — militārajam dienestam pakļauto personu reģistrācijas un uzskaites organizēšanai un veikšanai, NBS nodrošināšanai ar karavīriem, veicot veselības pārbaudi profesionālā dienesta kandidātiem, Nacionālās aizsardzības akadēmijas reflektantu u. c. militāro mācību iestāžu kandidātu veselības stāvokļa pārbaudīšanai, rezerves karavīru uzskaitēi un mobilizācijai.

Programma «Valsts drošības aizsardzība»

Saskaņā ar Valsts drošības iestāžu likuma 24. panta 5. punktu un 2004. gada 26. oktobra MK noteikumu nr. 887 «Valsts noslēpuma objektu saraksts» 2. 5. 1. punktu informācija par šo programmu ir slepena.

Programma «Kara muzejs»

No programmas tiek finansēta valsts aģentūras «Latvijas Kara muzejs» darbība.

Programma «Iemaksas starptautiskajās organizācijās»

Programmā iekļautas AM, tās padotības iestāžu un NBS dalības iemaksas šādās starptautiskajās organizācijās:

- iemaksa NATO militārajā budžetā,
- iemaksa NATO drošības investīciju programmā,
- iemaksa NATO sauszemes novērošanas sistēmai,
- iemaksa ANO miera uzturēšanas spēkiem,
- iemaksa Baltijas valstu aizsardzības koledžā,
- iemaksa NATO Apgādes un uzturēšanas aģentūrā,
- iemaksa struktūrā kas administrē ES aizsardzības vai militāra rakstura operācijas,
- iemaksa Ženēvas Drošības politikas centrā,
- iemaksa ES Aizsardzības aģentūrā,
- iemaksa ES Satelītu centra budžetā,
- iemaksa ES Satelītu centra pensiju budžetā,
- iemaksa kaujas lauka informācijas apkopošanas un izmantošanas sistēmai,
- līdzdalības maksājums NATO mītnes celtniecībai,
- biedru naudas maksa Starptautiskajai muzeju asociācijai,
- biedru naudas maksa Pasaules karavīru sporta asociācijai,
- biedru naudas maksa Starptautiskajai militārās medicīnas padomei,

- iemaksa starptautiskajai Rezerves virsnieku asociācijai,
- iemaksa Eiropas valstu karavīru organizāciju apvienībai,
- iemaksa *NATO Trust* fondā,
- *AC/135* grupas administratīvā uzturēšana.

Programma «Remonti un celtniecība»

No programmas tiek finansēta Aizsardzības īpašumu aģentūras vadība un administrācija, kā arī AM remonti un būvniecība.

Programma «Dotācija Latvijas Nacionālo partizānu apvienībai»

No programmas tiek finansēts Latvijas Nacionālo partizānu apvienības darbs, lai apzinātu kritušo piemiņas vietas un uzstādītu piemiņas zīmes.

Programma «Dotācija Latvijas Nacionālo karavīru biedrībai»

No programmas tiek finansēta Latvijas Nacionālo karavīru biedrības darbība, lai veicinātu Latvijas nacionālo karavīru piemiņas un vēsturisko liecību saglabāšanu, kā arī vēsturisko vietu apzināšanu.

Programma «Nacionālie bruņotie spēki»

Programmā iekļauts finansējums bruņotajiem spēkiem — NBS vadībai, vispārējām vienībām, Gaisa, Jūras un Sauszemes spēkiem, Nacionālajai aizsardzības akadēmijai, Nodrošinājuma pavēlniecībai, Mācību vadības pavēlniecībai, starptautisko operāciju un NBS personālsastāva centralizētajam atalgojumam, Zemessardzei.

Programma «Aizdevumi virsniekiem, kuri apguvuši virsnieka pamatkursu Nacionālajā aizsardzības akadēmijā»

Programmas mērķis ir nodrošināt vienreizēju bezprocentu aizdevumu izmaksu virsniekiem, uzsākot militāro dienestu pēc virsnieku kursa apgūšanas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā, saskaņā ar Militārā dienesta likuma 53. pantu — 1000 latu apmērā, ja noslēgts līgums par piecu gadu ilgu profesionālo dienestu; 2000 latu apmērā, ja noslēgts līgums par profesionālo dienestu uz laiku, ne mazāku par 10 gadiem.

Programma «Jaunsardze»

No programmas tiek finansēta Jaunsardzes darbība.

Programma «Ģeodēzija un kartogrāfija»

Programmas finansējums piešķirts Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras funkciju veikšanai.

Programma «Dotācija biedrībai «Lāčplēsis»»

Programmas finansējums atvēlēts biedrības «Lāčplēsis» darbības organizēšanai.

Aizsardzības ministrijas personāls

2006. gada nogalē AM bija 245 darbinieki (no tiem — 151 ierēdnis) un 15 militārpersonas. Diplomātiskajā dienestā pienākumus pildīja 28 AM darbinieki.

2006. gadā ievērojami pieauga AM struktūrvienības — NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmes organizācijas biroja personāla skaits. 2005. gada nogalē birojā strādāja 12 darbinieki, savukārt NATO sanāksmes laikā — 2006. gada novembrī — biroja 11 nodaļās darba pienākumus pildīja 123 darbinieki (no tiem — 53 štata darbinieki).

Aizvadītajā gadā ministrijā strādāja 159 sievietes un 86 vīrieši. 46,12% darbinieku ir vecumā no 21 līdz 30 gadiem, 26,12% — vecumā no 31 līdz 40 gadiem, 11,43% — vecumā no 41 līdz 50 gadiem, 11,84% — vecumā no 51 līdz 60 gadiem, savukārt vairāk par 61 gadu ir 4,49% ministrijā strādājošo.

95% AM darbinieku ir augstākā izglītība; 34% darbinieku ir ekonomikas un vadības zinību speciālisti,

25% — politikas zinātnes speciālisti, 17% — juristi (tiesību zinātņu speciālisti), 2% — vēstures un filozofijas speciālisti, savukārt 22% darbinieku ieguvuši citu specialitāti.

2006. gadā 84 ministrijas darbinieki 127 reizes ir apmeklējuši 48 dažādus kursus Latvijas mācību centros. Divi AM darbinieki ir ieguvuši starptautisko maģistra grādu ASV, pa vienam darbiniekam papildinājuši savas zināšanas Eiropas aizsardzības un drošības politikā Ženēvā, NATO koledžā Romā, aizsardzības diplomātijas kursā Lielbritānijā un drošības studiju programmā Garmišā-Partenkirhenē (Vācijā). Seši ministrijas darbinieki ir absolvējuši civildienesta ierēdņu kursu Baltijas aizsardzības koledžā.

Aizvadītajā gadā AM personāls bijis stabils — darbā pieņemti 27 darbinieki jeb 11% no ministrijā strādājošajiem, savukārt darba attiecības pārtraukuši 12 darbinieki jeb 5% no AM strādājošajiem.

Komunikācija ar sabiedrību

5. 1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2006. gadā sagatavoti un izplatīti vairāki aizsardzības sistēmai aktuāli informatīvie materiāli — faktu lapas — AM budžets, Eiropas drošības un aizsardzības politikas aktualitātes, Latvijas NBS dalība starptautiskajās operācijās, buklets «Militārās izglītības iespējas», Aizsardzības ministra ziņojums Saeimai par valsts aizsardzības politiku un NBS attīstību 2006. gadā. Informatīvie materiāli paredzēti Latvijas un ārvalstu auditorijām — lietošanai ikdienas darbā un izplatīšanai tematiskos pasākumos. Materiāli izdoti latviešu, angļu un krievu valodā, tie pieejami arī elektroniskā formātā — AM mājaslapā.

Nemot vērā pieaugošo interneta lietotāju skaitu, AM mājaslapa kļuvusi par nozīmīgu sabiedrības informēšanas līdzekli valsts drošības un aizsardzības jautājumos. 2006. gadā ievērojami pieaudzis mājaslapas apmeklētāju skaits. Gada pirmajā pusē mājaslapu mēnesī apmeklēja vidēji 40 000 interneta lietotāju, savukārt gada pēdējos mēnešos apmeklētāju skaits sasniedza 59 000 cilvēku novembrī un 67 000 cilvēku decembrī.

AM regulāri informējusi sabiedrību par Latvijas aizsardzības jomas aktualitātēm. 2006. gadā sagatavoti un izplatīti 380 preses paziņojumi, organizētas 12 preses konferences un 47 pasākumi ar plašsaziņas līdzekļu pārstāvju dalību.

Lai sniegtu sabiedrībai vispusīgu un objektīvu informāciju par Latvijas dalību starptautiskajās operācijās, nodrošinātas vairākas plašsaziņas līdzekļu pārstāvju vizītes pie Latvijas kontingenta karavīriem Afganistānā, Irākā un Kosovā.

9.—12. klašu skolēniem organizēts konkurss AM mājaslapā «Latvijas drošība un aizsardzība Eiropas kontekstā», kura mērķis bija informēt un izglītēt jauniešus par drošības un aizsardzības politikas jautājumiem un rosināt viņus meklēt informāciju internetā un citos informācijas avotos.

5. 2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

AM, tās padotībā esošā valsts aģentūra «Tēvijas sargs» un citas ministrijas padotības iestādes sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām (NVO), kuru galvenās darbības jomas ir diskusijas veicināšana par Latvijas drošības un aizsardzības politikas jautājumiem, par starptautisko attiecību un starptautiskās drošības aktualitātēm un Latvijas dalību NATO. NVO veikušas arī aizsardzības nozarei aktuālu jautājumu pētniecību, iedzīvotāju informēšanu un izglītošanu par valsts militārās vēstures jautājumiem, kā arī NBS darbības popularizēšanu.

No AM budžeta finansētas sabiedriskās organizācijas — Latvijas Nacionālo partizānu apvienība un Latvijas Nacionālo karavīru biedrība sniegušas būtisku atbalstu sabiedrības patriotiskajā audzināšanā, Latvijas militārās vēstures pētniecībā un vēstures liecību apkopošanā, kā arī Latvijas karavīru piemiņas vietu sakārtošanā.

Ar AM atbalstu valsts aģentūra «Tēvijas sargs» 2006. gadā uzsākusi un realizējusi 16 NVO projektus — TV raidījumu «Reālā Eiropa», divas filmas, divas konferences un seminārus, trīs nometnes, vienu konkursu, divus izdevējdarbības projektus, vienu festivālu, vienu izstādi, divus čempionātus spēkavīriem. Aizvadītajā gadā atbalstīta arī Latvijas Transatlantiskās organizācijas biroja darbība un starptautiskās sadarbības nodrošināšana, kā arī Latvijas Virsnieku apvienības darbība.

Konkursa «Latvijas drošība un aizsardzība Eiropas kontekstā» uzvarētāji pie Gaisa spēku helikoptera. 2006. gada jūnijs.

Konkursa «Latvijas drošība un aizsardzība Eiropas kontekstā» uzvarētāji iepazīstas ar mobilā radara darbību. 2006. gada jūnijs.

Aizsardzības ministrs Atis Slakteris ar filmas «Latvijas miera misija» autoru žurnālistu Sandiju Semjonovu filmas pirmizrādē. 2006. gada oktobris.

2006. gadā notika nometne jauniešiem „Kurzemes mežu mantinieki”, tika sagatavota un izdota Ilgoņa Upmaļa, Ērika Tilgasa, Jāņa Dineviča, Anatolija Gorbunova grāmata „Latvija – PSRS kara bāze: 1939 – 1994?”, kā arī uzņemta Sandija Semjonova un Edija Freimaņa filma „Latvijas miera misija”.

2006. gadā tika atbalstīta studijas „Trīs” veidotā dokumentālā filma „Ardievu, divdesmitais gadsimts!” un divas grāmatas – Broņislavas Martuževas „Trejdeviņas saules” un Heinriha Stroda, Vladimira Veremjeva „Latvijas pilsoņu martiroloģijs Vjatlagā (1938 – 1956)”.

Pasaules medijos plaši atspoguļots arī sadarbībā ar Latvijas spēka atlētu federāciju realizētais projekts «Pasaules čempionāta posms spēkavīriem Rīgā». Pasākumā apmeklētāji varēja apskatīt arī NBS RAC informatīvo stendu par karjeras iespējām bruņotajos spēkos.

5. 3. Sabiedrības viedokļa izziņāšana

2006. gadā AM organizējusi ikgadējo sabiedriskās domas pētījumu «Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem».

Pētījuma mērķis bija noskaidrot Latvijas iedzīvotāju viedokli un izpratni par svarīgajām valsts aizsardzības jomām — valsts aizsardzības un drošības politiku, Latvijas dalību NATO, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, to dalību starptautiskajās operācijās, kā arī valsts aizsardzības budžetu un tā izlietojumu.

Kā liecina 2006. gada sabiedriskās domas pētījuma rezultāti, pieaudzis sabiedrības atbalsts Latvijas militāro spēju nostiprināšanas nepieciešamībai — šim viedoklim piekrīt 63,5% aptaujāto, kas ir par 11,7% vairāk nekā 2005. gadā. Gada laikā Latvijas iedzīvotāju vidū ir nostiprinājies uzskats, ka valsts drošību vienlīdz bīstami apdraud gan iekšējie, gan ārējie faktori — šāds viedoklis ir 38,3% respondentu jeb par 7,5% vairāk nekā 2005. gadā. Taču sabiedrības izpratne par aktuālākajiem draudu veidiem nav būtiski mainījusies — arī 2006. gadā dominēja riski, ko tradicionāli uzskata vairāk par iekšējiem draudiem — ekonomiskās krīzes, noziedzība, narkomānijas izplatība u. tml., savukārt tādi tradicionālie ārējo risku veidi kā militārie draudi un starptautiskais terorisms bija starp retāk minētajiem aktuālajiem draudiem valsts drošībai.

Sabiedrība kopumā atzinīgi vērtē notiekošo NBS un atzīmē to progresu un attīstību. Tāpat pētījuma rezultāti liecina, ka Latvijas iedzīvotāju vidū ir izveidojies pozitīvs viedoklis par NBS karavīriem un profesionālo dienestu.

Gada laikā ir pieaudzis sabiedrības atbalsts Latvijas dalībai NATO — 50,7% aptaujāto atzīst, ka pēc Latvijas pievienošanās aliansei drošības situācija ir uzlabojusies, 49,7% pozitīvi vērtē NATO uzdevumus un mērķus, 59,3% tic aliansei kā atbalstam apdraudējuma gadījumā, 50,7% ir pārliecināti, ka NATO ir spējīga cīnīties pret starptautisko terorismu, 49,5% uzskata NATO par stiprāko drošības sistēmu, garantiju pret agresiju.

Kā liecina pētījuma rezultāti — 28,2% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka 2006. gadā, salīdzinot ar 2005. gadu, ir labāk informēti par valsts aizsardzības aktualitātēm, un lielākā daļa — 64,4% aptaujāto ir atzinuši, ka viņiem ir svarīgi uzzināt ko vairāk par valsts aizsardzības un drošības politiku.

Aizsardzības ministrijas 2007. gada plāns

Aizsardzības ministra noteiktās vadlīnijas 2007. gada valsts aizsardzības sistēmas aizsardzības attīstībai un budžeta plānošanai kā galvenos uzdevumus izvirza:

- NBS spēju attīstību, lai piedalītos avārijas novēršanas un glābšanas darbos un ārkārtējo situāciju izraisīto seku likvidēšanā, kā arī likvidētu jūrā notikušo avāriju sekas un piesārņojumu ar naftas produktiem;
- Zemessardzes un Jaunsardzes kustības attīstību;
- bruņoto spēku vienību sagatavošanu dalībai starptautiskajās operācijās *NATO* un ES ātrās reaģēšanas spēkos, attīstot vienību izvēršanas (pārvietošanas), uzturēšanas un efektīvas kaujas spējas, kā arī nodrošinot savietojamību ar *NATO* valstu bruņotajiem spēkiem;
- *NATO* spēku attīstības mērķu un standartizācijas līgumu ieviešanu un izpildi;
- NBS modernizāciju — attīstības un infrastruktūras projektu ieviešanu, īpašu uzmanību pievēršot vadības un kontroles sistēmas modernizēšanai, sakaru un informācijas sistēmas, gaisa telpas novērošanas un kontroles spēju attīstībai, kā arī nodrošinājuma un apgādes sistēmu pilnveidošanai;
- NBS pretterorisma spēju un starpinstitūciju sadarbību terorisma draudu novēršanas un apkarošanas attīstībai;
- uzņemošās valsts atbalsta pasākumu nodrošināšanu gaisa telpas patrulēšanas operācijai Baltijas valstīs;
- atbalsta sniegšanu valstīm, kuras vēlas veikt aizsardzības sistēmas reformas un izmantot *NATO* pieredzi;
- zinātniskās pētniecības attīstību un nostiprināšanu aizsardzības jomā.

Kopējais līdzekļu apjoms, kas 2007. gadā atvēlēts programmai «Valsts aizsardzība, drošība un integrācija *NATO*», ir 254,04 miljoni latu.

AM atvēlētais finansējums 2007. gadā ir 231,12 miljoni latu jeb 91% no programmas «Valsts aizsardzība, drošība un integrācija *NATO*» kopapjoma.

Aizsardzības ministrijas 2007. gada budžeta programmas

Programmas nosaukums	Budžets, LVL
Valsts drošības aizsardzība	5 489 000
Nacionālie bruņotie spēki	153 670 420
Ģeodēzija un kartogrāfija	3 714 816
Valsts aizsardzības politikas realizācija	14 763 864
Militārpersonu pensiju fonds	2 577 000
Sabiedrības informēšana un līdzdalības veicināšana valsts aizsardzības jautājumos	3 735 741
Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana	48 169 791

Programma «Valsts drošības aizsardzība»

Saskaņā ar Valsts drošības iestāžu likuma 24. panta 5. punktu un 2004. gada 26. oktobra MK noteikumu nr. 887 «Valsts noslēpuma objektu saraksts» 2. 5. 1. punktu informācija par šo programmu ir slepena.

Programma «Nacionālie bruņotie spēki»

Ar paredzēto finansējumu NBS jāturpina attīstīt un pilnveidot valsts aizsardzības, kaujas atbalsta un nodrošinājuma spējas un jāpiedalās starptautiskajās operācijās. NBS līdz 2007. gada beigām ir jāsasniedz šādi rādītāji:

- jāpagatavo vienības valsts aizsardzībai un sabiedrības atbalsta sniegšanai krīzes situācijās un dabas katastrofās,
- atbilstoši prasībām jāpagatavo dalībai starptautiskajās operācijās plānotās vienības,
- jāizpilda *NATO* spēku attīstības mērķu īstenošanas plānā noteiktie uzdevumi 2007. gadam,
- atbilstoši apstiprinātajiem plāniem jāuzsāk un jāīsteno modernizācijas projekti,
- centralizēti vai decentralizēti jānoslēdz līgumi ar civilajām apsardzes struktūrām par NBS objektu apsardzi.

Lai sasniegtu noteiktos mērķus valsts aizsardzības uzdevumu sekmīgai izpildei, dalībai valsts apdraudējuma situāciju novēršanā un integrācijai *NATO*, atbilstoši *NATO* spēku attīstības mērķos noteiktajām militārajām spējām un kritērijiem NBS attīstībai noteiktas šādas prioritātes:

- NATO spēku attīstības mērķu izpilde;
- NBS vienību sagatavošana, nogādāšana un uzturēšana starptautisko operāciju rajonos;
- NBS modernizācija (Apvienotā operāciju centra izveide, mūsdienīga ekipējuma un ieroču iegāde, jūras novērošanas sistēmas attīstība, valsts gaisa telpas novērošanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība, militārās infrastruktūras attīstība);
- NBS karavīra profesijas konkurētspējas paaugstināšana darba tirgū;
- NBS pretterorisma spēju attīstība;
- NBS spēju attīstība civilās sabiedrības atbalstam;
- sadarbība ar Baltijas valstīm kolektīvajai aizsardzībai nepieciešamo militāro spēju attīstīšanā un pilnveidošanā.

Programma «Ģeodēzija un kartogrāfija»

No programmas tiek finansēta Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, kurai noteikti šādi darbības uzdevumi:

- valsts ģeodēziskā tīkla ierīkošana un uzturēšana,
- valsts topogrāfiskā kartēšana,
- ģeogrāfiskās informācijas pamatdatu sagatavošana, ģeotelpiskās informācijas infrastruktūras izveidošana un uzturēšana,
- vietvārdu datu bāzes izveidošana un uzturēšana,
- poligrāfijas darbu veikšana,
- valsts robežas uzmērīšana,
- ģeodēzisko un kartogrāfisko materiālu arhīva uzturēšana,
- aeronavigācijas karšu sastādīšana,
- līdzdalība starptautiskos projektos,
- teritoriju plānošanas pasākumu nodrošinājums ar kartogrāfiskām pamatnēm.

Programma «Valsts aizsardzības politikas realizācija»

Programmas mērķis ir Latvijas militārās aizsardzības vadības nodrošināšana, kas paredz šādu uzdevumu izpildi:

- sekmēt Latvijas aizsardzības sistēmas attīstību;
- nodrošināt efektīvas politikas izstrādi ar politikas dokumentu un normatīvo aktu palīdzību;
- nodrošināt starptautisko sadarbību un Latvijas dalību NATO;
- nodrošināt aizsardzības ministra iespējas veikt civilo kontroli pār NBS;
- nodrošināt ministrijas ikdienas darbam un veicamo uzdevumu izpildei nepieciešamo finansējumu;
- vairot Latvijas kā NATO dalībvalsts ieguldījumu kolektīvās aizsardzības sistēmā un kopējās Eiropas drošības un aizsardzības politikas attīstībā, ievērot vispārpieņemtās starptautiskās sadarbības un diplomātijas normas;
- aizsardzības atašējiem pārstāvēt LR, AM un NBS intereses akreditācijas valstī, veicinot un sekmējot draudzīgas attiecības un sadarbības projektus starp LR un akreditācijas valstu aizsardzības ministrijām un bruņotajiem spēkiem.

Programma «Militārpersonu pensiju fonds»

Programmas uzdevums ir nodrošināt pensiju un valsts obligātās apdrošināšanas izmaksas atvaļinātām militārpersonām, kā arī pabalstu un piemaksu piešķiršanu atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai.

Programma «Sabiedrības informēšana un līdzdalības veicināšana valsts aizsardzības jautājumos»

No programmas tiek finansēta valsts aģentūra «Tēvijas sargs», valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs», Jaunsardzes centrs, kā arī piešķirta dotācija Latvijas Nacionālo partizānu apvienībai un Latvijas Nacionālo karavīru biedrībai.

Programmas mērķis ir nodrošināt sabiedrības informēšanu un iesaistīšanu aizsardzības jautājumos. Programmā iekļauto valsts aģentūru uzdevumi:

- valsts aģentūrai «Tēvijas sargs» — informēt sabiedrību un veicināt tās atbalstu Latvijas aizsardzības politikai, izdot militāro žurnālu «Tēvijas Sargs» un informatīvi nodrošināt NBS profesionalizācijas plānu;
- valsts aģentūrai «Latvijas Kara muzejs» — nodrošināt regulāru muzeja ekspozīciju un izstāžu pieejamību sabiedrībai, nodrošināt kvalificētas zinātniskās informācijas sniegšanu sabiedrībai par Latvijas politisko un militāro vēsturi, vākt, saglabāt un dokumentēt muzeja krājumu un nodrošināt tā papildināšanu un izpēti;
- Jaunsardzes centram — izglītēt jaunatni valsts aizsardzības jomā, kā arī laikus ieinteresēt jauniešus par militāro dienestu, tādējādi paplašinot motivēta profesionālā dienesta personālsastāva atlases iespējas.

Programma «Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana»

No programmas tiek finansēta Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra, kuras darbības uzdevumi ir:

- AM valdījumā esošā nekustamā īpašuma, valsts militārās aizsardzības objektu un valsts aizsardzības vajadzībām nomātā nekustamā īpašuma apsaimniekošana;

- valsts militārās aizsardzības objektu celtniecības organizēšana;
- vides aizsardzības pasākumu nodrošināšana valsts militārās aizsardzības objektos;
- iepirkuma procedūru veikšana AM un NBS vajadzībām;
- publisko pakalpojumu sniegšana valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī privātpersonām saistībā ar viesnīcas un sporta kompleksa izmantošanu.

No šīs programmas finansē arī aizsardzības ministra vadlīnijās noteikto NBS modernizāciju — attīstības un infrastruktūras projektus:

- Lielvārdes militārās bāzes attīstības turpināšana atbilstoši 2006. gadā apstiprinātajiem plāniem;
- Daugavgrīvas piestātnes izbūves pabeigšana;
- Ādažu militārā poligona apsaimniekošana saskaņā ar ES prasībām īpaši aizsargājamām teritorijām.

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija

K. Valdemāra iela 10/12, Rīga LV – 1473
www.mod.gov.lv

Valsts aģentūra „Tēvijas sargs”

K. Valdemāra iela 10/12, Rīga LV – 1473
www.sargs.lv

Foto: Raimonds Ābele, Einārs Binders, Laura Dūša, Anda Kukemilka

Dizains/makets: SIA „E Forma”, SIA „MaxMor”

Iespiests valsts aģentūrā „Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra”

